

Nr 72.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1947; given Stockholms slott den 14 februari 1947.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1947.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

F ö r s l a g
till
förordning om krigskonjunkturskatt för år 1947.

Härigenom förordnas som följer.

Inledande bestämmelse.

1 §.

För inkomstökning, som uppkommit under eller eljest hänför sig till tiden den 1 september 1939—den 31 december 1945 och kan antagas hava berott på förhållanden föranledda av under nämnda tid pågående krig eller dessförrinnan rådande eller därav föranledd krigskonjunktur, skall i den omfattning och på det sätt nedan stadgas för år 1947 erläggas krigskonjunkturskatt till staten.

Skattepliktig inkomstökning och skattskyldighet.

2 §.

1 mom. Skattepliktig enligt denna förordning är under tiden den 1 september 1939—den 31 december 1945 uppkommen inkomstökning hänförlig till

- a) inkomst av rörelse;
- b) inkomst av annan fastighet;
- c) inkomst i form av tantiem, provision, gratifikation eller likartad inkomst av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet, därest inkomsten utgått från rörelse, jordbruk eller skogsbruk, samt inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet såsom uppfinnare eller av tillfälligt uppdrag ävensom annan jämförlig inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet; samt
- d) inkomst av icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom; allt under förutsättning att inkomsten är skattepliktig enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt eller är av beskaffenhet som i sista stycket sägs.

Därest inkomstökning av det slag, varom under c) förmäles, är hänförlig till ovannämnda tid, föreligger skatteplikt enligt denna förordning ändå att beloppet av den skattskyldige uppburits eller för honom blivit tillgängligt för lyftning först efter 1945 års utgång.

I inkomst av rörelse inräknas vid tillämpning av denna förordning intäkt genom avyttring av sådana för stadigvarande bruk i rörelsen avsedda maskiner eller andra inventarier, som icke vid beräkning av värdeminskningsav-

drag enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt hänföras till byggnad, så ock ersättning på grund av försäkring av dylika tillgångar, även om intäkten eller ersättningen ej är skattepliktig enligt nämnda förordning eller intäkten enligt densamma hänföres till intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet.

2 mom. Skattskyldig enligt denna förordning är envar fysisk eller juridisk person, vilken åtnjutit inkomstökning som avses i 1 mom., därest enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt den fysiska eller juridiska personen vid 1947 eller, i förekommande fall, vid 1948 års taxering är skattskyldig för den inkomst, vartill inkomstökningen hänför sig, eller, såvitt angår intäkt eller ersättning varom sägs i 1 mom. sista stycket, för den inkomst, i vilken intäkten eller ersättningen inräknas.

Från skattskyldighet undantagas systembolag som avses i förordningen angående försäljning av rusdrycker, aktiebolaget vin- och spritcentralen samt aktiebolaget svenska tobaksmonopolet så ock annat aktiebolag från vilket utdelningen i sin helhet tillfaller staten.

Från skattskyldighet undantages jämväl den som är anställd såsom befälhavare å eller tillhör besättningen på handelsfartyg, såvitt angår inkomst av sådan anställning.

Oskift dödsbo anses vid tillämpning av denna förordning vara fysisk person.

Taxerad merinkomst.

3 §.

Vid tillämpning av denna förordning skall uppskattning av inkomster ske *dels* för det beskattningsår, för vilket taxering enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt av beskattningsnämnd i första instans verkställs under år 1947 eller, i förekommande fall, under år 1948 (*beskattningsåret*).

dels, utom vad angår inkomst av icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom, för ett vart av de två beskattningsår, som gått till ända närmast före den 1 september 1939 (*förkrigsinkomståren*).

Uppskattningen skall verkställas enligt bestämmelserna i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt med sådana avvikelser, som erfordras för att åstadkomma likformighet i inkomstberäkningen för de olika åren, samt under iakttagande av i denna förordning meddelade särskilda föreskrifter.

Såsom grund för bestämmande av inkomstökning fastställs, där ej annat följer av särskilda bestämmelser i denna förordning, den på ett antaget *jämförelseår* belöpande *jämförelseinkomsten*. Där ej särskilda förhållanden till annat föranleda, skall såsom jämförelseinkomst upptagas medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren, dock under iakttagande att jämförelseinkomsten för fysisk person beträffande förvärvskälla, av vilken denne haft sin huvudsakliga försörjning, ej må bestämmas till lägre belopp än 3 000

kronor. Med ledning av den inkomststoppsskattning varom nu stadgats fastställles, på sätt i 4—7 §§ närmare angives, *taxerad merinkomst* särskilt för en var av de inkomstgrupper, som angivas i 2 § 1 mom. första stycket a)—d).

Vid fastställande av den taxerade merinkomsten skall, i den omfattning som i denna förordning stadgas, genom särskilt *utjämningsavdrag* hänsyn tagas till höjning av den allmänna prisnivån och andra ändringar av förhållandena från utgången av augusti 1939 till beskattningsårets slut, som ej beaktas genom eljest meddelade föreskrifter.

4 §.

1 mom. Beträffande rörelse skola inkomster för förkrigsinkomståren och beskattningsåret så ock jämförelseinkomsten uppskattas för varje förvärvskälla för sig.

Såsom särskild förvärvskälla i rörelse enligt denna förordning anses särskild förvärvskälla enligt kommunalskattelagen.

2 mom. Det belopp, varmed inkomsten av en till rörelse hänförlig förvärvskälla för den del av beskattningsåret, som infallit före den 1 januari 1946, överstiger motsvarande jämförelseinkomst, med tillägg eller avdrag i förekommande fall för beräknad ränta å minskning eller ökning av eget kapital, utgör *uppskattad merinkomst* av förvärvskällan.

För varje förvärvskälla, för vilken uppskattad merinkomst fastställles, skall tillika på sätt i 4 och 5 mom. sägs fastställas, i vad mån denna kan antagas hava berott på förhållanden, som omförmälas i 1 §.

Summan av de för samtliga till rörelse hänförliga förvärvskällor enligt andra stycket fastställda beloppen, minskad med de för samma förvärvskällor enligt 6 mom. beräknade utjämningsavdragen, skall, där ej fall som i 3 mom. avses är för handen, utgöra *taxerad merinkomst* av rörelse.

3 mom. Har skattskyldig, för vilken uppskattad merinkomst av till rörelse hänförlig förvärvskälla fastställles, haft annan till rörelse hänförlig förvärvskälla, beträffande vilken vid motsvarande tillämpning av bestämmelserna i 2 mom. första stycket underskott uppstår, skall för denna förvärvskälla *uppskattad inkomstminskning* till beloppet fastställas.

Tillika fastställles på sätt i 4 mom. sägs i vad mån den uppskattade inkomstminskningen kan antagas hava berott på förhållanden, som omförmälas i 1 §.

Från det belopp, varmed merinkomst som i 2 mom. andra stycket sägs överstiger inkomstminskning som avses i andra stycket av detta mom. — eller, om det belopp, varmed de sammanlagda uppskattade merinkomsterna överstiga de sammanlagda uppskattade inkomstminskningarna, är lägre, från detta belopp — avräknas de för samma förvärvskällor enligt 6 mom. beräknade utjämningsavdragen. Återstoden upptages i fall som i detta mom. avses såsom *taxerad merinkomst*.

4 mom. Kan skattskyldig visa, att i den uppskattade merinkomsten av viss förvärvskälla ingår belopp, varmed dold förkrigsreserv under beskattningsåret minskats, skall merinkomsten i motsvarande mån anses ej hava be-

rott på förhållanden som omförmälas i 1 §. Såsom dold förkrigsreserv anses härvid belopp, varmed tillgångens verkliga värde vid utgången av augusti 1939 översteg dess i beskattningshänseende enligt denna förordning gällande värde vid nämnda tidpunkt.

I övrigt skall uppskattad merinkomst antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, där ej den skattskyldige med bärande sannolikhetsskäl ådagalägger, att inkomstökningen helt eller delvis skulle hava uppkommit oberoende av sådana förhållanden.

Uppskattad inkomstminskning skall antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, i den mån det ej framgår såsom sannolikt att inkomstminskningen ej berott på sådana förhållanden.

5 mom. Kungl. Maj:t äger, efter förslag av den i 21 § omförmälda centrala krigskonjunkturskattenämnden eller efter nämndens hörande, beträffande visst slag av rörelse bestämma särskild grund för fastställande huru stor del av uppskattad merinkomst skall, därest ej annat ådagaläggas, antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §.

6 mom. Utjämningsavdrag fastställas för varje förvärvskälla för sig, såvitt den skattskyldige är fysisk person, till femton procent av motsvarande jämförelseinkomst, och

såvitt den skattskyldige är juridisk person, om motsvarande jämförelseinkomst ej överstiger 50 000 kronor, till femton procent av denna och, om den motsvarande jämförelseinkomsten är högre, till femton procent av den del därav, som ej överstiger tolv procent av genomsnittligt eget kapital i förvärvskällan under andra förkrigsinkomståret — eller, såvitt angår skattskyldig som börjat bedriva ifrågavarande rörelse först efter andra förkrigsinkomstårets utgång, under första verksamhetsåret — men minst 7 500 kronor,

dock för såväl fysisk som juridisk person till minst femton procent av den merinkomst av förvärvskällan som återstår efter tillämpning av 4 mom.

Om kostnadsutjämningsfond som avses i 16 § förordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1941—1945 tages i anspråk under beskattningsåret, dock före den 1 januari 1946, må utjämningsavdrag ej åtnjutas med högre belopp än den merinkomst, som skulle hava beräknats enligt 2 mom. andra stycket, därest sådan fond ej tagits i anspråk.

7 mom. Vad i 28 § 2 mom. kommunalskattelagen stadgas om särskild ordning beträffande beskattning av ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg skall icke äga tillämpning vid taxering till krigskonjunkturskatt, utan skall vid uppskattning av inkomst såväl för förkrigsinkomståren som för beskattningsåret beträffande dylik ersättning förfaras enligt de regler, som gälla för taxering av ersättning på grund av försäkring av annan till inventarier hänförlig egendom än fartyg.

(Se vidare anvisningarna.)

5 §.

1 mom. Beträffande inkomst av *annan fastighet* skall det belopp, varmed inkomsten för den del av beskattningsåret, som infallit före den 1 januari

1946, beräknad gemensamt för olika förvärvskällor, överstiger motsvarande jämförelseinkomst, med tillägg eller avdrag i förekommande fall för beräknad ränta å minskning eller ökning av eget kapital, utgöra *uppskattad merinkomst*.

2 mom. Det fastställs i vad mån den uppskattade merinkomsten av annan fastighet med sannolikhet kan anses hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §. Det sålunda fastställda beloppet minskat med utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande femton procent av motsvarande jämförelseinkomst, upptages såsom *taxerad merinkomst*.

(Se vidare anvisningarna.)

6 §.

Beträffande under beskattningsåret åtnjuten inkomst i form av *tantiem* eller annan inkomst som avses i 2 § 1 mom. c) skall, där ej annat följer av vad nedan stadgas, gemensamt för inkomst av tjänst och av tillfällig förvärvsverksamhet såsom *taxerad merinkomst* upptagas

a) till intäkt av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet hänförligt belopp, vars storlek varit beroende *antingen* av sådant resultat av rörelse som belöper på tiden den 1 september 1939—den 31 december 1945 eller av omställningen i eller omfattningen av under nämnda tidsperiod bedriven rörelse *eller* av sådant resultat av jordbruk eller skogsbruk som belöper på tiden den 1 januari 1940—den 31 december 1945,

samt till intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet, dock ej realisationsvinst, hänförligt belopp, vars storlek varit beroende av resultatet av tillfällig affär som gjorts under tiden den 1 september 1939—den 31 december 1945,

i båda fallen försåvitt ej den skattskyldige med bärande sannolikhetskäl ådagalägger att motsvarande intäkt skulle hava uppkommit oberoende av förhållanden som omförmälas i 1 §, så ock

b) intäkt i andra fall än nu sagts av tillfällig verksamhet såsom uppfinnare eller av tillfälligt uppdrag eller av annan jämförlig tillfällig förvärvsverksamhet, i den mån intäkten uppkommit under tiden den 1 september 1939—den 31 december 1945 och uppenbarligen överstigit det vederlag för uppdraget eller det eljest utförda arbetet som den skattskyldige skäligen kunnat betinga sig, om förhållanden som i 1 § sägs ej varit för handen.

Såsom *taxerad merinkomst* skall dock i intet fall upptagas högre belopp än det, varmed inkomst av tjänst och av tillfällig förvärvsverksamhet, med undantag av realisationsvinst och lotterivinst samt belopp som erhållits genom restitution av allmänna skatter, för beskattningsåret överstiger motsvarande jämförelseinkomst med tillägg av ett belopp svarande mot utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande femton procent av jämförelseinkomsten.

(Se vidare anvisningarna.)

7 §.

Beträffande före den 1 januari 1946 uppkommen *realisationsvinst* vid icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom skall prövas i vad mån den kan antagas hava berott på värdeökning uppkommen efter utgången av

augusti 1939, med rätt för den skattskyldige att med bärande sannolikhets-skäl ådagalägga att vinsten skulle hava uppkommit oberoende av förhållanden som omförmälas i 1 §. Det sålunda framkomna beloppet, minskat med avdrag som stadgas i andra stycket samt med utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande femton procent av beloppet, upptages såsom *taxerad merinkomst*.

Vid fastställande av den taxerade merinkomsten må avdrag ske dels för realisationsförlust vid avyttring av fast eller lös egendom, beräknad efter samma grunder som tillämpats vid uppskattningen av realisationsvinsten, dels, om den skattskyldige normalt pläгат beskattas för realisationsvinst, för ett med hänsyn därtill avvägt skäligt belopp.

(Se vidare anvisningarna.)

Beskattningsbar merinkomst.

8 §.

1 mom. Till krigskonjunkturskatt *beskattningsbar merinkomst* fastställs särskilt för rörelse och särskilt för övriga förvärvskällor tillsammans.

Vid fastställande av beskattningsbar merinkomst skall från de taxerade merinkomsterna sammanlagt avdragas

dels ett belopp utgörande så många procent av de taxerade merinkomsterna som antalet kronor, varmed den sammanlagda utdebiteringen per skattekrona på grundval av den skattskyldiges taxering till kommunal inkomstskatt år 1945, efter avdrag för därå belöpande statsbidrag av skatteutjämningsmedel, överstigit femton kronor,

dels ock ett belopp av 3 000 kronor.

Avdrag som ovan sagts tillgodonjutes i första hand från taxerad merinkomst av rörelse. Återstående avdrag göres från summan av övriga taxerade merinkomster. Därest kostnadsutjämningsfond som avses i 16 § förordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1941—1945 tages i anspråk under beskattningsåret, dock före den 1 januari 1946, må ovannämnda avdrag å 3 000 kronor medgivas allenast i den mån dylikt avdrag skulle kunnat tillgodonjutas om sådan fond ej tagits i anspråk.

Skattskyldig, som haft sin huvudsakliga försörjning av havsfiske, äger från den merinkomst av rörelse, som återstår sedan ovannämnda avdrag å 3 000 kronor gjorts, tillgodonjuta ett ytterligare avdrag å 2 000 kronor. Stadgandet i föregående stycke sista punkten skall äga motsvarande tillämpning beträffande avdrag, som i detta stycke avses.

Har skattskyldig, för vilken taxerad merinkomst fastställs, under beskattningsåret haft annan, krigskonjunkturskatt underkastad förvärvskälla, som vid tillämpning av denna förordnings föreskrifter utvisar inkomstminskning, skall vid den beskattningsbara merinkomstens bestämmande, innan avdrag som ovan sagts ifrågakommer, skäligt avdrag medgivas med högst inkomstminskningens belopp. Har den skattskyldige under beskattningsåret även haft

annan, krigskonjunkturskatt icke underkastad förvärvskälla, som kan anses utvisa inkomstökning i förhållande till förkrigsinkomståren, bör skälig hänsyn därtill tagas vid avdragets bestämmande.

2 mom. Har skattskyldig, för vilken taxerad merinkomst fastställes, under de beskattningsår taxeringarna till krigskonjunkturskatt åren 1941—1946 avsågo haft krigskonjunkturskatt underkastad förvärvskälla, som vid tillämpning av de vid nämnda taxeringar gällande föreskrifterna utvisade inkomstminskning, för vilken avdrag vid nämnda taxeringar skulle hava medgivits, därest inkomstökning å annan, krigskonjunkturskatt underkastad förvärvskälla förelegat, skall jämväl avdrag för sådan inkomstminskning medgivnas vid den beskattningsbara merinkomstens bestämmande, dock endast i den mån avdrag för inkomstminskningen ej utnyttjats vid taxeringarna åren 1941—1946. Beträffande skattskyldig, som avses i 16 § 1 mom. andra stycket och 19 § 2 mom. andra stycket, skall vad ovan sägs äga tillämpning jämväl med avseende å det beskattningsår taxeringen till krigskonjunkturskatt år 1947 avser.

3 mom. Beskattningsbar merinkomst utföres dels för rörelse, dels för övriga förvärvskällor gemensamt i fulla hundratal kronor, så att överskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal kronor, bortfaller.

(Se vidare anvisningarna.)

Beräkning av krigskonjunkturskatt.

9 §.

1 mom. För krigskonjunkturskatten fastställes ett *grundbelopp*. Detta skall utgöra,

a) beträffande rörelse:

å den del av den beskattningsbara merinkomsten som

ej överstiger 20 % av motsvarande jämförelseinkomst:	50 %
överstiger 20 men ej 50 % av motsvarande jämförelseinkomst: ...	60 %
överstiger 50 % av motsvarande jämförelseinkomst:	70 %

b) beträffande övriga förvärvskällor:

50 procent av den beskattningsbara merinkomsten.

Avser beskattningsåret ej samma antal månader som det antagna jämförelseåret, skall motsvarande jämförelseinkomst upptagas till ett med hänsyn härtill jämkat belopp. Den motsvarande jämförelseinkomsten utföres i fulla hundratal kronor, så att överskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal kronor, bortfaller.

2 mom. Krigskonjunkturskatten skall, utom i fall varom nedan sägs, utgöra det enligt 1 mom. fastställda grundbeloppet.

Har skattskyldig jämlikt 19 § 2 mom. erhållit uppskov med taxeringen till krigskonjunkturskatt och har skatt till staten för inkomst under beskattningsåret 1946 påförts på grund av punkt 3 eller 4 av övergångsbestämmel-

serna till uppbördsförordningen den 31 december 1945 (nr 896) innan taxeringen till krigskonjunkturskatt verkställs, skall krigskonjunkturskatten utgöra det enligt 1 mom. fastställda grundbeloppet efter avdrag av det belopp, varmed statlig inkomst- och förmögenhetsskatt samt annan skatt till staten, som påförts enligt nyssnämnda övergångsbestämmelser, skulle hava minskats, om krigskonjunkturskattens grundbelopp avdragits från det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet och det därefter återstående beloppet utgjort taxerat belopp.

Har skattskyldig taxerats till krigskonjunkturskatt år 1948 för inkomstökning, för vilken vederbörande är skattskyldig enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt vid 1948 års taxering, skall krigskonjunkturskatten utgöra det enligt 1 mom. fastställda grundbeloppet efter avdrag av det belopp, varmed statlig inkomst- och förmögenhetsskatt samt annan i preliminär skatt under år 1947 ingående skatt till staten skulle hava minskats, om krigskonjunkturskattens grundbelopp avdragits från det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet och det därefter återstående beloppet utgjort taxerat belopp.

10 §.

Skall jämlikt 19 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för äkta makar fastställas gemensamt beskattningsbart belopp, skall i förekommande fall jämväl till krigskonjunkturskatt beskattningsbar merinkomst särskilt för rörelse och särskilt för övriga förvärvskällor fastställas för makarna gemensamt.

Kan ene maken helt eller delvis ej utnyttja avdrag för inkomstminskning eller realisationsförlust, må det återstående avdraget tillgodonjutas av den andre maken, som om denne själv haft inkomstminskningen eller realisationsförlusten. Vad nu stadgats om inkomstminskning skall gälla även förvärvskällor som avses i 5 och 6 §§. Avdrag som omförmäles i 8 § skall, med motsvarande tillämpning av där meddelade föreskrifter, ske från den för båda makarna sammanlagda taxerade merinkomsten.

Krigskonjunkturskatten beräknas efter den för båda makarna sammanlagda beskattningsbara merinkomsten, såvitt angår rörelse med hänsyntagande till den för båda sammanlagda jämförelseinkomsten, och fördelas å makarna, särskilt för rörelse och särskilt för övriga förvärvskällor, efter förhållandet mellan deras taxerade merinkomster av motsvarande förvärvskällor.

Vid beräkning enligt 9 § 2 mom. av avdrag från det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet i fall som avses i 19 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt iakttages att avdraget må, i den mån det ej kunnat utnyttjas av den därtill närmast berättigade maken, tillgodokomma den andre maken.

Restitution av krigskonjunkturskatt.

11 §.

1 mom. Restitution av krigskonjunkturskatt, som påförts provisoriskt vid 1940—1946 års taxeringar, skall efter framställning från skattskyldig medgivas av prövningsnämnd, om och i den mån senast vid utgången av år 1945,

a) varuförnyelsefond — varmed avses i 11 § förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1940 samt i 14 § förordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1941—1945 angiven fond — använts för enligt denna förordning medgiven nedskrivning å lagertillgångar, som anskaffats i stället för de under beskattningsåren 1939—1945 avgångna lagertillgångarna,

b) före beskattningsåret inköpta lagertillgångar levererats och prisfluktationsfond — varmed avses i 12 § förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1940 samt i 15 § förordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1941—1945 angiven fond — använts för sådan nedskrivning av nämnda tillgångar, som med motsvarande tillämpning av bestämmelserna i denna förordning skulle medgivits för beskattningsåren 1939—1945, om tillgångarna då levererats,

c) kostnadsutjämningsfond — varmed avses i 16 § förordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1941—1945 angiven fond — använts för omkostnader i rörelsen, för vilka avdrag skulle medgivits vid taxering till krigskonjunkturskatt, därest fonden ej disponerats för ändamålet.

Har skattskyldig för visst år i stället för att jämlikt 16 § förordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1942—1945 göra avsättning till kostnadsutjämningsfond lämnat redovisning å särskild blankett som i 20 § andra stycket nämnda förordningar sägs, må såsom omkostnad vilken berättigar till restitution enligt c) godkännas högst så stort belopp, som den skattskyldige visar hava i balansräkningen för varje år före beskattningsåret från och med året efter det som redovisningen avsåg funnits kvar av de medel, vilkas redovisning godkänts såsom likvärdig med avsättning till kostnadsutjämningsfond. Såsom kvarvarande medel äger härvid den skattskyldige tillgodoräkna sig jämväl den erlagda krigskonjunkturskatt för vilken enligt ifrågasvarande bestämmelser provisorisk skattepåföring erhållits.

2 mom. Restitution av krigskonjunkturskatt, som påförts provisoriskt vid 1940—1946 års taxeringar, skall efter framställning från skattskyldig av prövningsnämnd medgivas, om och i den mån

a) tillgång, som i 13 § förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1940 samt 17 § förordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1941—1945 sägs, före den 1 april 1947 på grund av prisfall nedgått i värde under det, vartill den i beskattningsavseende enligt denna förordning avskrivits,

b) belopp, som enligt 14 eller 15 § förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1940 eller 18 eller 19 § förordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1941—1945 insatts i riksbanken, före den 1 april 1947 disponerats för sådan anskaffning av tillgång, som insättningen avsett, och i räkenskaperna

sådan avskrivning å tillgången skett, som enligt i denna förordning angivna grunder skulle kunnat godkännas vid taxering till krigskonjunkturskatt för anskaffningsåret, eller

c) tillgång som i b) sägs före den 1 april 1947 på grund av prisfall nedgått i värde under det, vartill den i beskattningsavseende enligt denna förordning avskrivits,

dock att, därest i fall som avses i 14 § förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1940 samt 18 § förordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1941—1945 den under beskattningsåren 1939—1945 avyttrade eller förlorede tillgången varit belastad med intecknad gäld och däremot svarande belopp ej blivit insatt i riksbanken, den omständigheten att jämväl andra medel än i riksbanken insatta använts för anskaffning av den nya tillgången ej skall betaga den skattskyldige den rätt till restitution, som skulle tillkommit honom, därest medlen uttagits ur riksbanken.

Om den i 21 § omförmälda nämnden för viss skattskyldig medgivit uppskov med taxering, skall restitution medgivas, om och i den mån belopp, som enligt 14 § förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1940 eller 18 § förordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1941—1945 insatts i riksbanken, senast tre månader före den dag, då taxeringen enligt nämndens beslut senast skall vara verkställd, disponeras för sådan anskaffning av tillgång, som insättningen avsett, och i räkenskaperna sådan avskrivning å tillgången skett, som enligt i denna förordning angivna grunder skulle kunnat godkännas vid taxering till krigskonjunkturskatt för anskaffningsåret.

3 mom. Restitution av provisoriskt påförd krigskonjunkturskatt i fall, som i 2 mom. avses, må icke medgivas om och i den mån avdrag för överpris å i nämnda mom. angivna tillgångar åtnjutits vid taxering till krigskonjunkturskatt enligt denna förordning.

4 mom. Vid tillämpning av bestämmelserna i 1 och 2 mom. här ovan skall iakttagas, att tidigare till fond av ifrågavarande slag gjord avsättning skall anses hava tagits i anspråk före sådan avsättning till dylik fond, som skett enligt förordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1944 och 1945, att avsättning enligt förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1944 skall anses hava tagits i anspråk före sådan avsättning till dylik fond, som skett enligt förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1945, samt att avsättning, som skett vid taxeringen till krigskonjunkturskatt för år 1946, skall anses hava i sista hand tagits i anspråk.

Restitution skall i vart och ett av de i 1 och 2 mom. under a)—c) angivna fallen avse det belopp, varmed skatten för respektive beskattningsår skulle hava minskats, om avdrag med den i punkten angivna nedskrivningen, omkostnaden, avskrivningen eller värdeminskningen skett vid den beskattningsbara merinkomstens fastställande.

Därest skattskyldig, vilken med medel ur kostnadsutjämningsfond gäldat samtliga på den del av beskattningsåret, som infallit före den 1 januari 1946, belöpande omkostnader som i 1 mom. under c) sägs men ej därigenom kunnat helt undgå inkomstminskning, till läckande helt eller delvis av denna

disponerat ytterligare medel ur fonden, må i motsvarande mån restitution som ovan sagts äga rum, såsom om medlen använts för i 1 mom. under c) avsedda omkostnader.

5 mom. Har av skattskyldig bedriven rörelse under något eller några av beskattningsåren 1940—1946 eller, i fall som avses i 16 § 1 mom. andra stycket och 19 § 2 mom. andra stycket, under något eller några av beskattningsåren 1940—1947 vid tillämpning av de för respektive beskattningsår gällande bestämmelserna utvisat inkomstminskning, må efter därom hos prövningsnämnd gjord framställning restitution av krigskonjunkturskatt, som påförts för merinkomst av rörelse vid 1940—1946 års taxeringar, medgivas, om och i den mån inkomstminskningen ej uppkommit oberoende av förhållanden, som omförmälas i 1 §.

Inkomstminskning, som uppstått i till rörelse hänförlig förvärvskälla under den del av beskattningsåret, som infallit före den 1 januari 1946, skall i första hand avdragas å inkomst från annan eller andra förvärvskällor under beskattningsåret enligt bestämmelserna i denna förordning och får således endast med därefter eventuellt återstående belopp tagas i beräkning för åtnjutande av restitution.

Inkomstminskning, som uppkommit under beskattningsåren 1940—1945, må tagas i beräkning för åtnjutande av restitution allenast i den mån avdrag därför ej tidigare utnyttjats.

Vid beräkning av inkomstminskning må hänsyn icke tagas till å förvärvskällan belöpande utjämningsavdrag. Vid bestämmande av huruvida avdrag för inkomstminskning skall anses hava utnyttjats vid tidigare års taxeringar skall bortses från det i 8 § omförmälda avdraget å 3 000 kronor.

Restitution, som i första stycket sägs, skall avse det belopp, varmed skatten för respektive beskattningsår skulle hava minskats, om avdrag för ovan omförmäld inkomstminskning skett vid den beskattningsbara merinkomstens fastställande.

Vid tillämpning av vad nu sagts skall iakttagas att krigskonjunkturskatt, som påförts enligt förordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1940—1943, skall restitueras före sådan skatt, som påförts enligt förordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1944 och 1945, att krigskonjunkturskatt, som påförts enligt förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1944, skall restitueras före sådan skatt, som påförts enligt förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1945, samt att krigskonjunkturskatt, som påförts vid taxeringen till krigskonjunkturskatt för år 1946, i sista hand skall restitueras.

6 mom. Beträffande förfarandet vid restitution meddelar Kungl. Maj:t föreskrifter under iakttagande av stadgandet i 17 § andra stycket.

(Se vidare anvisningarna.)

12 §.

Å erlagd krigskonjunkturskatt, som enligt 11 § restitueras, utgår ränta med två och en halv procent, dock ej i den mån fråga är om restitution enligt 11 § 1 mom. c) eller 5 mom.

Särskilda bestämmelser rörande dödsbo.**13 §.**

Därest enligt 24 § 1 mom. förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt dödsbo efter skattskyldig befrias från erläggande av skatt, skall på särskild prövning av prövningsnämnd bero, huruvida och i vad mån härav föranledd befrielse från erläggande av krigskonjunkturskatt skall äga rum.

Vad i 24 § 2 mom. förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt är stadgat om dödsbos och dödsbodelägares ansvarighet för dylik skatt skall äga motsvarande tillämpning i fråga om krigskonjunkturskatt.

Beskattningsort.**14 §.**

Taxering till krigskonjunkturskatt skall ske i den kommun, som enligt 22 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt är den skattskyldiges beskattningsort.

Uppgiftsskyldighet och förfarande vid taxering till krigskonjunkturskatt.**15 §.**

Taxeringsförordningens bestämmelser om taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skola i tillämpliga delar, med de avvikelser som nedan stadgas, lända till efterrättelse med avseende å taxering till krigskonjunkturskatt.

Där ej annat av sammanhanget framgår, förstås i denna förordning med *län* jämväl Stockholms stad, med *länsstyrelse* jämväl överståthållarämbetet, med *landskamrerare* jämväl skattedirektören hos överståthållarämbetet samt med *taxeringsintendent* jämväl allmänna ombudet hos den mellankommunala prövningsnämnden ävensom i 16 § taxeringsförordningen omförmäld tjänsteman.

16 §.

1 mom. Skyldighet att utan anmaning på heder och samvete avlämna deklARATION till ledning för egen taxering till krigskonjunkturskatt föreligger, därest Kungl. Maj:t ej annorlunda föreskriver, för fysisk eller juridisk person, vilken i sin år 1947 avlämnade självdeklARATION uppgivit nettointäkt av rörelse, som uppkommit under räkenskapsår omfattande tid före den 1 januari 1946, eller inkomst av tantiem, provision eller gratifikation, som utgått från rörelse och hänför sig till tiden den 1 september 1939—den 31 december 1945 eller som utgått från jordbruk eller skogsbruk och hänför sig till tiden den 1 januari 1940—den 31 december 1945.

Vad nu sagts skall jämväl gälla fysisk eller juridisk person för vilken

skyldighet att i självdeklaration uppgiva intäkt eller inkomst, som i föregående stycket avses, föreligger först år 1948.

Undantagen från deklarationsplikt som nu sagts är sådan i första stycket avsedd fysisk person, vilken i sin år 1947 avlämnade självdeklaration uppgivit nettointäkt av rörelse eller inkomst av tantiem, provision eller gratifikation som utgått från rörelse, jordbruk eller skogsbruk, sammanlagt understigande 4 000 kronor, eller för vilken för beskattningsåret av taxeringsnämnden fastställts ett till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerat belopp å högst 6 000 kronor, så ock juridisk person som jämlikt 2 § 2 mom. är undantagen från skattskyldighet.

Deklarationen skall senast den 15 september 1947 avlämnas till länsstyrelsen i det län, där taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt ägt rum, eller, såvitt gäller fysisk eller juridisk person som i andra stycket avses, till länsstyrelsen i det län där taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skall äga rum år 1948.

2 mom. Annan än den, som på grund av bestämmelserna i 1 mom. har uppgiftsskyldighet, är pliktig att efter anmaning, inom tid som i anmaningen angives, på heder och samvete avlämna deklaration för egen taxering till krigskonjunkturskatt.

3 mom. Formulär till blanketter för deklARATIONER enligt 1 och 2 mom. fastställas av Kungl. Maj:t.

4 mom. Efter anmaning är envar fysisk eller juridisk person pliktig att i den omfattning, som i anmaningen angives, meddela för sin taxering till krigskonjunkturskatt erforderliga uppgifter utöver dem som avses i 1 och 2 mom.

5 mom. Vanligt handelsbolag, kommanditbolag så ock rederi för registreringspliktigt fartyg skall utan anmaning till ledning för delägares taxering till krigskonjunkturskatt avlämna deklaration på sätt och i den ordning i 1 mom. sägs.

6 mom. Rörande påföljd för underlåtenhet att avlämna deklaration för taxering till krigskonjunkturskatt skola taxeringsförordningens bestämmelser om underlåtenhet att avlämna självdeklaration hava motsvarande tillämpning; dock skall den i 39 § 1 mom. första stycket taxeringsförordningen stadgade påföljden för underlåtenhet att avlämna självdeklaration beträffande deklaration enligt 1 mom. här ovan inträda endast därest den skattskyldige underlåtit att efterkomma anmaning att inkomma med sådan.

Rörande påföljd för underlåtenhet att avlämna deklaration i fall som avses i 5 mom. skola taxeringsförordningens bestämmelser om underlåtenhet att avlämna uppgifter som i 34 § samma förordning sägs äga motsvarande tillämpning.

17 §.

Taxering verkställes av den prövningsnämnd, som har att taga befattning med den skattskyldiges taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för beskattningsåret.

Frågor om rätt till restitution av krigskonjunkturskatt skola handläggas av prövningsnämnd.

18 §.

1 mom. Det åligger taxeringsintendenten att, med ledning av deklara-tioner och andra uppgifter enligt 16 § och tillgängliga handlingar rörande taxering jämlikt taxeringsförordningen, efter den skriftväxling med den skattskyldige och utredning i övrigt, som finnes erforderlig, såsom under-lag för taxeringen till krigskonjunkturskatt låta upprätta förslag till sådan taxering av envar skattskyldig, för vilken till krigskonjunkturskatt beskatt-ningsbar merinkomst ifrågakommer.

2 mom. Överensstämmer förslag enligt 1 mom. med deklaration, som avgivits av den skattskyldige, skall det så snart ske kan överlämnas till prövningsnämnden.

3 mom. Innebär förslag enligt 1 mom. avvikelse från den skattskyldiges deklaration eller är sådant förslag upprättat utan att deklaration avlämnats, skall det genom taxeringsintendentens försorg ofördröjligen i rekommen-derat brev tillställas den skattskyldige.

Skattskyldig, som icke åtnöjes med förslag till taxering, äger att inom viss vid förslagets översändande angiven tid till länsstyrelsen ingiva tili pröv-ningsnämnden ställda erinringar mot förslaget jämte den utredning han vill åberopa. Tid som nu sagts skall, där ej särskilda omständigheter göra det omöjligt, bestämmas till minst fjorton dagar efter förslagets mottagande.

Sedan taxeringsintendenten vidtagit de ändringar i förslaget, vartill erin-ringarna må föranleda, skall förslaget så snart ske kan föreläggas prövnings-nämnden.

19 §.

1 mom. Därest prövningsnämnden vid granskning av förslag rörande taxering till krigskonjunkturskatt finner anledning till annan avvikelse från detta än som föranledes av yrkande från den skattskyldige, bör denne där-om underrättas och erhålla tillfälle inkomma med erinringar, innan taxe-ringen fastställles.

2 mom. Prövningsnämnden skall, såvitt gäller fysisk eller juridisk per-son, som avses i 16 § 1 mom. första stycket, verkställa taxering till krigs-konjunkturskatt så snart ske kan efter det nämnden fastställt taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1947 dock senast den 30 juni 1948.

Såvitt gäller fysisk eller juridisk person, som avses i 16 § 1 mom. andra stycket, skall prövningsnämnden verkställa taxering till krigskonjunktur-skatt så snart ske kan efter det nämnden fastställt taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1948 dock senast den 30 juni 1949.

Taxeringsintendent samt medlem av prövningsnämnd må jämväl efter ut-gången av taxeringsåret 1947 eller, i fall som i föregående stycke avses, efter utgången av taxeringsåret 1948 framställa yrkande angående påföring av krigskonjunkturskatt enligt denna förordning.

Därest i 21 § här nedan omförmälda nämnd därtill lämnar medgivande, må beträffande skattskyldig, som bedriver rederi- eller varvsrörelse, taxe-

ringen uppskjutas ytterligare, dock att taxering senast skall verkställas den 30 juni 1950. Framställning om uppskov som nu sagts skall ingivas senast den 31 december 1947 till länsstyrelsen i det län, där den skattskyldige taxerats eller, i fall som i andra stycket avses, skall taxeras till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

3 mom. Sedan prövningsnämnden verkställt taxeringen till krigskonjunkturskatt, antecknas denna i särskild längd (*krigskonjunkturskattelängd*) enligt formulär, som fastställs av Kungl. Maj:t.

4 mom. Till envar skattskyldig, som taxerats till krigskonjunkturskatt, skall vederbörande protokollförare senast å fjortonde dagen efter den, då protokollet justerades, i rekommenderat brev med mottagningsbevis översända utdrag ur krigskonjunkturskattelängden samt prövningsnämndens protokoll i vad den skattskyldige angår, dock att nämnda handlingar skola översändas senast den 15 januari 1948 i vad angår skattskyldiga, vilkas taxering till krigskonjunkturskatt verkställts senast den 31 december 1947.

20 §.

Kungl. Maj:t förordnar en i bokföring sakkunnig person att såsom konsulent biträda allmänna ombudet hos den mellankommunala prövningsnämnden vid taxeringen till krigskonjunkturskatt. Där så prövas erforderligt förordnar Kungl. Maj:t jämväl, efter framställning av länsstyrelsen, sådan sakkunnig att såsom konsulent biträda taxeringsintendenten vid ifrågasvarande taxering.

Därjämte förordnar Kungl. Maj:t en särskild konsulent att tillhandagå taxeringsmyndigheterna med råd och upplysningar rörande taxering till krigskonjunkturskatt och att vara föredragande hos den nämnd som omförmäles i 21 §.

21 §.

Kungl. Maj:t förordnar en för hela riket gemensam nämnd (*centrala krigskonjunkturskattenämnden*) med uppgift att

dels efter framställning från taxeringsintendent eller från prövningsnämnd eller när anledning eljest anses föreligga avgiva yttranden i ärenden rörande taxering till krigskonjunkturskatt,

dels lämna anvisningar om värdesättningen av surrogat- och ersättningsvaror vid taxering till krigskonjunkturskatt,

dels, när anledning därtill uppkommer, till Kungl. Maj:t avgiva förslag rörande tillämpning av denna förordning.

Nämnden skall bestå av ordförande och nio ledamöter. En av ledamöterna skall förordnas till vice ordförande. För varje ledamot utses en suppleant.

Nämnden är beslutför, när sju medlemmar äro tillstädes.

Nämnden må, i den utsträckning Kungl. Maj:t förordnar, åtnjuta biträde av sakkunniga.

Beträffande nämndens verksamhet skola de i 110—112 §§ taxeringsförordningen meddelade bestämmelserna äga motsvarande tillämpning.

Om nämndens befogenhet att i visst fall medgiva uppskov med taxering stadgas i 19 § 2 mom.

22 §.

Deklaration eller annan uppgift enligt denna förordning skall av vederbörande myndighet biläggas och åtfölja den självdeklaration, till vilken den anknyter. Vad i 56 § 1 mom. taxeringsförordningen stadgas beträffande självdeklaration skall äga tillämpning jämväl beträffande handling, som enligt vad nu sagts skall biläggas självdeklarationen.

Rörande rätt att taga del av självdeklaration samt av deklARATIONER och andra uppgifter enligt denna förordning skall vad i 56 § 1 mom. taxeringsförordningen stadgas beträffande sakkunnig gälla om konsulent enligt denna förordning, och skall vad i nämnda mom. stadgas beträffande ordförande och ledamöter i prövningsnämnd gälla om ordförande och ledamöter i den centrala krigskonjunkturskattenämnden. Rörande förbud för person, som sålunda fått del av självdeklaration eller deklARATION eller annan uppgift enligt denna förordning, att offentliggöra eller yppa dess innehåll skola föreskrifterna i 56 § 1 mom. och 57 § taxeringsförordningen äga motsvarande tillämpning.

Ämbets- eller tjänsteman, vilken äger rätt att taga del av deklARATION till krigskonjunkturskatt, äger jämväl rätt att taga del av den självdeklaration, vid vilken den bilagts eller skall biläggas, jämte därtill hörande uppgifter enligt taxeringsförordningen.

23 §.

För taxeringen till krigskonjunkturskatt må granskning av skattskyldigs bokföring enligt bestämmande i varje särskilt fall av taxeringsintendenten verkställas av person, som verkställer bokföringsgranskning enligt taxeringsförordningen. Taxeringsförordningens föreskrifter skola härvid äga motsvarande tillämpning.

Dylik granskning må ock verkställas av konsulent, varom i 20 § förmäles.

24 §.

1 mom. Beträffande besvär över taxering till krigskonjunkturskatt så ock över beslut rörande restitution av sådan skatt skola taxeringsförordningens föreskrifter om taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt äga motsvarande tillämpning med iakttagande att besvärsrätt tillkommer den skattskyldige och vederbörande taxeringsintendent.

2 mom. Därest genom utslag av Kungl. Maj:t eller kammarrätten sådan ändring sker i den skattskyldiges taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för inkomst under något av förkrigsinkomståren, att taxeringen till krigskonjunkturskatt bör bestämmas till annat belopp än som skett, må besvär med yrkande om härav föranledd ändring i taxeringen till krigskonjunkturskatt anföras hos prövningsnämnden eller, därest denna taxering i annan ordning är föremål för prövning i högre instans, hos denna instans för att prövas i sammanhang med målet i övrigt.

Rätt att anföras besvär som nu sagts tillkommer den skattskyldige, där han ej gjort sig skyldig till underlåtenhet, som avses i 16 § 6 mom. första stycket,

samt vederbörande taxeringsintendent. Beträffande tiden för besvärens ingivande och handläggningen av desamma skall 124 a § 1 mom. taxeringsförordningen äga motsvarande tillämpning.

25 §.

Äro för viss skattskyldig besvär samtidigt anhängiga över taxering enligt denna förordning och enligt taxeringsförordningen, skola besvären prövas i samband med varandra.

Därest efter anförda besvär eller eljest taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1947 eller år 1948 ändras eller påföres någon, skall samtidigt vidtagas därav betingad ändring i taxeringen till krigskonjunkturskatt, dock att, därest beslut om höjning av taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt eller påföring av sådan taxering meddelas av kammarrätten eller Kungl. Maj:t, fråga om därav betingad höjning eller påföring av taxering till krigskonjunkturskatt skall handläggas av prövningsnämnd. Beslut rörande fråga som nyss sagts skall av prövningsnämnd meddelas så snart ske kan efter det kammarrättens utslag angående taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt vunnit laga kraft eller Kungl. Maj:ts utslag angående samma taxering meddelats. Beträffande förslag i fråga om taxering till krigskonjunkturskatt i fall som nu avses skola bestämmelserna i 18 § äga motsvarande tillämpning under iakttagande att förslaget så snart ske kan bör tillställas den skattskyldige för erinringars avgivande. Vad sålunda stadgats angående prövningsnämnds handläggning av fråga rörande taxering till krigskonjunkturskatt skall dock ej äga tillämpning i fall där kammarrätten eller Kungl. Maj:t tidigare meddelat beslut angående samma taxering.

Det åligger länsstyrelsen att vid insändande till kammarrätten av besvär rörande taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt i förekommande fall foga utdrag av krigskonjunkturskattelängden.

Eftertaxering.

26 §.

1 mom. Har skattskyldig i deklaration eller annan uppgift, som avgivits till ledning vid taxering enligt denna förordning eller vid hans taxering för inkomst eller förmögenhet, lämnat oriktigt meddelande, eller har han, ehuru uppgiftspliktig, underlåtit avlämna uppgift eller infordrad upplysning, och har därav föranletts att han icke blivit taxerad till krigskonjunkturskatt eller att han blivit för lågt taxerad till sådan skatt, skall han eftertaxeras till krigskonjunkturskatt att utgå med det belopp, som genom berörda förfarande undandragits staten. Vad nu sagts skall gälla jämväl i det fall då skattskyldig vid taxering enligt denna förordning erhållit avdrag för nedskrivning å kontraherad, vid beskattningsårets utgång icke levererad tillgång men kontraktet sedermera icke fullföljes. Beträffande eftertaxering enligt denna förordning skall vad i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt är stadgat rörande eftertaxering till dylik skatt äga motsvarande tillämpning, med iakttagande av att eftertaxering icke må ske senare än den

31 december 1952 såvitt angår skattskyldiga, vilkas taxering skolat verkställas senast den 30 juni 1948 och icke senare än den 31 december 1953 såvitt angår skattskyldiga, vilkas taxering skolat verkställas senast den 30 juni 1949, samt att det skall ankomma på den skattskyldige att visa, att merinkomst, som fastställles på grund av eftertaxering, ej berott på förhållanden som i 1 § sägs.

2 mom. Därest eftertaxering ifrågakommer under år, då allmän taxering till krigskonjunkturskatt ej äger rum, skall eftertaxeringen verkställas av prövningsnämnden med motsvarande tillämpning av taxeringsförordningens bestämmelser, därvid iakttages att eftertaxeringen antecknas i krigskonjunkturskattelängd, vilken såsom bilaga fogas vid prövningsnämndens protokoll.

3 mom. Har genom uppgifter, som lämnats av skattskyldig till ledning för taxering till krigskonjunkturskatt, föranletts, att restitution av sådan skatt jämlikt 11 § 5 mom. felaktigt ägt rum, skall vad i 1 och 2 mom. härovan stadgas äga motsvarande tillämpning.

Särskilda bestämmelser.

27 §.

Har vid beräkning av merinkomst av rörelse nedsättning av inkomsten för beskattningsåret skett på grund av att vid beskattningsårets utgång befintlig dold reserv i lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse helt eller delvis bildats före beskattningsårets ingång genom nedskrivning, vilken enligt förordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1940—1945 icke skulle kunnat godkännas och vilken icke heller beaktats vid tidigare års taxeringar, skall den myndighet, genom vars beslut nedsättningen skett, tillika besluta om de ändringar i tidigare års taxeringar till krigskonjunkturskatt, vilka betingas av den vidtagna åtgärden.

28 §.

Har skattskyldig genom att omlägga räkenskapsåret eller genom att till någon, som är ekonomiskt intresserad i hans näringsföretag eller kan öva inflytande på företagets ledning, försälja varor till lägre pris eller av honom köpa varor till högre pris än de i allmänhet gällande eller genom att vidtaga annan därmed jämförlig åtgärd obehörigen minskat merinkomsten för beskattningsåret, skall det belopp, varmed merinkomsten genom den vidtagna åtgärden minskat, tilläggas vid inkomstuppskattningen enligt denna förordning.

Straffbestämmelse.

29 §.

Om ansvar i vissa fall för den, som i deklaration enligt denna förordning eller vid lämnande av uppgift som i 16 § sägs lämnat oriktig uppgift, stadgas i skattestrafflagen.

Kostnader för taxeringsarbetet.

30 §.

Av taxeringen till krigskonjunkturskatt föranledda särskilda kostnader bestridas av statsmedel.

Tillämpningsföreskrifter.

31 §.

Kungl. Maj:t äger utfärda för tillämpning av denna förordning erforderliga föreskrifter.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

I fråga om skattskyldig, som avlidit före den 1 januari 1947, samt dödsbo efter sådan skattskyldig skola, i stället för bestämmelserna i 13 §, motsvarande stadganden i förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1946 äga tillämpning.

Anvisningar

till 4 §.

1. Enligt punkt 1 av anvisningarna till 28 § kommunalskattelagen, sådan denna lyder enligt lag den 17 juni 1938, skall för annan skattskyldig än aktiebolag, ekonomisk förening, ömsesidigt försäkringsbolag eller sparbank intäkt vid avyttring av för stadigvarande bruk i rörelse avsedda maskiner eller andra inventarier, vilka icke vid beräkning av värdeminskningsskatt enligt nämnda lag hänföras till byggnad, under vissa förutsättningar upptagas till en del såsom intäkt av rörelse och till en del såsom intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet. Med hänsyn till föreskriften i 2 § 1 mom. sista stycket i denna förordning skall vad sålunda stadgas icke gälla vid taxering till krigskonjunkturskatt, utan skall därvid intäkten i sin helhet upptagas såsom intäkt av rörelse om och i den mån intäkten uppkommit under beskattningsåret, dock före den 1 januari 1946. Såsom av sistnämnda stadgande framgår skall motsvarande gälla även där intäkt genom dylik avyttring ej är skattepliktig enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt. Vad nu sagts avser även utfallande försäkringsbelopp vid förlust av tillgång varom är fråga och skall iakttagas beträffande såväl förkrigsinkomståren som beskattningsåret.

2. Den vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt verkställda uppskattningen av inkomst av förvärvskälla hänförlig till rörelse för *förkrigsinkomståren* skall vid uppskattning av inkomst enligt denna förordning, förutom i fall som avses i 4 § 7 mom. samt i punkt 1 här ovan, frångås i den mån följande särskilda föreskrifter därtill föranleda.

a) Har vid värdering av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelsen under något av förkrigsinkomståren mera avsevärd nybildning av dold reserv ägt rum genom nedskrivning eller mera avsevärd minskning av sådan reserv skett genom uppskrivning, skall vid inkomstuppskattningen för vardera förkrigsinkomståret tilläggas under året gjord sådan nybildning eller avdragas under året inträdd sådan minskning av den dolda reserven.

b) Har avdrag för värdeminskning å maskiner, inventarier, byggnader eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk för något av förkrigsinkomståren vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt medgivits med belopp mera avsevärt överstigande vad som kan antagas hava motsvarat den verkliga värdeminskningen under året, skall det överskjutande beloppet tilläggas vid inkomstens uppskattning.

c) Har för något av förkrigsinkomståren avdrag skett för avsättning till konjunkturinvesteringsfond eller, med större belopp än som kan anses motsvara normal årsavsättning, till pensionering av anställda eller annat likartat ändamål, skall beloppet tilläggas vid inkomstuppskattningen.

Har å andra sidan för något av förkrigsinkomståren i inkomsten ingått belopp av sådant slag och av sådan storlek som uppenbarligen ej kan anses för rörelsen normalt, skall sådant belopp ej upptagas såsom intäkt.

d) Huru förfaras skall med utdelning å svenska aktier och andelar i svenska ekonomiska föreningar samt med beräkning av ränta å eget kapital nedlagt i rörelsen framgår av punkterna 6 och 9 här nedan.

3. Såsom *jämförelseinkomst* skall i regel upptagas medeltalet av inkomsterna för båda förkrigsinkomståren. Är det uppenbart, att detta medeltal ej utgör ett godtagbart uttryck för den skattskyldiges normala årsinkomst av förvärvskällan vid tiden närmast före krigsutbrottet, men kan det antagas, att ettdera förkrigsinkomstårets inkomst utgör ett bättre samt i och för sig godtagbart uttryck för nämnda årsinkomst, skall denna inkomst vara jämförelseinkomst. Har den skattskyldige ej bedrivit rörelse under hela det förra men under hela det senare förkrigsinkomståret, skall i regel inkomsten för det senare året vara jämförelseinkomst. Hava förkrigsinkomståren visat underskott eller eljest uppenbart onormala vinstresultat, skall jämförelseinkomsten fastställas till annat belopp, som med hänsyn till omständigheterna kan anses skäligt. Den omständigheten att ett av förkrigsinkomståren visat underskott bör i regel anses utgöra skäl att på sätt nu sagts bestämma jämförelseinkomsten till annat belopp än medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren.

Har den skattskyldige ej bedrivit ifrågakommande rörelse under något förkrigsinkomstår eller har han bedrivit densamma endast under del av sådant år, fastställles jämförelseinkomsten med hänsyn till omständigheterna. Såsom exempel på i dylika fall ifrågakommande uppskattningsgrunder må följande anföras. Därest rörelsen övertagits från annan, som under förkrigsinkomståren eller ett av dessa bedrivit rörelse under likartade förhållanden, kan stundom jämförelseinkomsten fastställas med ledning av rörelsens resul-

tat i förre innehavarens hand. Är åter fråga om ny rörelse eller övertagen rörelse, för vilken dylik beräkning av jämförelseinkomsten finnes ej kunna ifrågakomma, må denna fastställas med ledning av resultatet av annan jämförbar rörelse, som under förkrigsinkomståren bedrivits under likartade förhållanden. Står ej annan uppskattningsgrund till buds, må såsom jämförelseinkomst fastställas ett belopp, motsvarande skälig ränta antingen å eget kapital, beräknat enligt punkt 9 här nedan, eller, om därigenom större förmån vinnes, å såväl eget som upplånat kapital med avdrag för den å sistnämnda kapital under beskattningsåret belöpande räntan, i båda fallen med tillägg beträffande enskild skattskyldig av skäligt värde å dennes personliga arbetsinsats. Ränta å kapital som nu sagts må beräknas efter en räntefot av lägst sex procent. Till upplånat kapital må vid beräkning som nu avses ej hänföras varuskulder eller uppburna förskott å leveranser. Om ej särskilda förhållanden till annat föranleda, antages vid dylik beräkning kapitalet hava under hela jämförelseåret utgjort samma belopp som vid beskattningsårets ingång. Vid uppskattning av värdet å den personliga arbetsinsatsen må skälig hänsyn tagas till intäktsbelopp, som rörelseidkaren under förkrigsinkomståren erhållit i annan verksamhet. Har rörelse av den skattskyldige bedrivits endast under senare delen av det sista förkrigsinkomståret, kan för den förra delen av detta år motsvarande tillämpning av nu angivna regler ifrågakomma. I dylikt fall anses så stort kapital hava varit under förra delen av året nedlagt i rörelsen, som när rörelsen började bedrivas var nedlagt i denna.

För fysisk person må jämförelseinkomsten beträffande förvärvskälla, av vilken han haft sin huvudsakliga försörjning, ej bestämmas till lägre belopp än 3 000 kronor.

Såsom lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelsen enligt 4 § skall vid det antagna jämförelseårets slut alltid anses lagret vid det sista förkrigsinkomstårets utgång, uppskattat i överensstämmelse med räkenskapernas värdesättning vid denna tidpunkt, även där ett jämkat värde antagits vid uppskattning av inkomsten för sista förkrigsinkomståret.

Den vid taxering till krigskonjunkturskatt senast fastställda jämförelseinkomsten bör frångås endast om särskilda skäl därtill föranleda.

4. Vid uppskattning av inkomst för *beskattningsåret* skall den vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt verkställda uppskattningen av inkomst hänförlig till rörelse, förutom i fall som avses i 4 § 7 mom. samt i punkt 1 här ovan, frångås i den mån nedan givna särskilda föreskrifter därtill föranleda.

a) Har vid taxering till krigskonjunkturskatt år 1946 tillägg gjorts för vid dylik taxering ej medgiven nedskrivning under nästföregående beskattningsår av lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse, skall hänsyn härtill tagas vid värdering av lagret vid beskattningsårets ingång och skall följaktligen vid inkomstuppskattningen avdrag medgivas med belopp svarande mot nämnda tillägg. Har skattskyldig vid inkomstuppskattningen för det beskattningsår, som taxeringen till krigskonjunkturskatt år

1946 avsåg, åtnjutit avdrag för i räkenskaperna ej gjord nedskrivning av lagertillgångar, skall ett mot detta avdrag svarande belopp tilläggas vid inkomstuppskattningen.

b) Lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse vid beskattningsårets utgång må ej vid inkomstuppskattningen nedskrivas till lägre belopp än som erhålles vid uppskattning enligt de principer och den prisnivå som tillämpats beträffande lagervärderingen för jämförelseårets utgång, d. v. s. uppskattningen enligt räkenskaperna av lagret vid sista förkrigsinkomstårets utgång (förkrigslagret). Därest det vid uppskattning enligt sagda principer och prisnivå befinnes, att lagret vid beskattningsårets utgång översteg förkrigslagret, må dock ej beträffande lagerökningen godkännas nedskrivning till lägre värde än 140 procent av anskaffningskostnaden vid sista förkrigsinkomstårets utgång. Därvid iakttages att, om lagret vid utgången av augusti 1939 (krigsutbrottet) visas hava varit större än vid sista förkrigsinkomstårets utgång, lagret vid krigsutbrottet skall räknas såsom förkrigslager samt att i dylikt fall beträffande så stor del av det vid beskattningsårets utgång befintliga lagret, som motsvarar lagerökningen under tiden från det sista förkrigsinkomstårets utgång till krigsutbrottet, ej må godkännas nedskrivning till lägre värde än anskaffningskostnaden vid krigsutbrottet för denna del av förkrigslagret.

Beträffande värdesättning av lagertillgångar i fall, varom i närmast följande båda stycken förmåles, skola i stället för de ovan angivna bestämmelserna gälla vad nedan stadgas.

Om den skattskyldige visar, att anskaffningskostnaden å lagret i dess helhet vid beskattningsårets utgång ej uppgick till 140 procent av anskaffningskostnaden vid sista förkrigsinkomstårets utgång eller, där lagret vid krigsutbrottet utgör förkrigslager, till 140 procent av anskaffningskostnaden vid krigsutbrottet, må lagerökning upptagas till den vid beskattningsårets utgång gällande anskaffningskostnaden. Kan skattskyldig visa, att före taxeringens avslutande värdet å lagret i dess helhet nedgått under vad nyss angivits, bör lagerökningen upptagas till detta lägre pris, i den mån den skattskyldige genom priset lidit eller kommer att lida förlust. Har den skattskyldige försålt lagret eller delar därav till pris, som uppenbarligen understiger gällande marknadsvärde, skall dock vid tillämpning av vad nyss sagts hänsyn till sådan försäljning icke tagas.

Har skattskyldig vid beskattningsårets utgång lager av sådan vara, beträffande vilken staten garanterat visst försäljningspris, må lagret, i den mån detsamma överstiger förkrigslagret, icke upptagas till lägre värde än som motsvarar anskaffningskostnaden vid beskattningsårets utgång.

I de fall lagret vid sista förkrigsinkomstårets utgång räknas som förkrigslager och lagerökning därefter skett må vid inkomstuppskattningen lagret vid beskattningsårets utgång sålunda ej nedskrivas till lägre belopp än summan av värdet å förkrigslagret uppskattat efter i första stycket angivna principer och prisnivå och värdet å lagerökningen uppskattat till 140 procent av anskaffningskostnaden vid sista förkrigsinkomstårets utgång eller, i fall som i tredje och fjärde styckena angivits, till anskaffningskostnaden vid beskatt-

ningsårets utgång respektive vid taxeringens avslutande. I de fall åter då lagret vid krigsutbrottet räknas som förkrigslager må lagret vid beskattningsårets utgång nedskrivnas enligt förut i detta stycke angivna grunder med iakttagande därjämte att beträffande den del av lagret, som motsvarar lagerökningen från det sista förkrigsinkomstårets utgång till krigsutbrottet, ej må godkännas nedskrivning till lägre värde än anskaffningskostnaden vid krigsutbrottet. Vid tillämpning av vad i detta stycke stadgas skall dock vid bedömning av nedskrivningen hänsyn tagas till inträffad värdeminskning på grund av prisfall eller av annan orsak, så ock till i vad mån efterfrågan å tillgången kan antagas bliva minskad eller upphöra, när normala förhållanden åter inträda.

Om den dolda reserven i det vid beskattningsårets utgång befintliga lagret vid uppskattning, såvitt angår den del av lagret som motsvarar förkrigs-lagret, till förkrigspris och, såvitt angår lagerökningen, till 140 procent av förkrigspriset eller, i fall som i tredje och fjärde styckena angivits, till anskaffningskostnaden vid beskattningsårets utgång respektive vid taxeringens avslutande ej är större än den dolda förkrigsreserv, som avses i 4 § 4 mom. första stycket [jfr punkt 12 a) här nedan], skall lagret ej anses nedskrivet till lägre belopp än som godkännes enligt förra stycket. Vid beräkning, som nu sagts, må uppskattning av lagertillgångarna ske till anskaffningsvärdet vid beskattningsårets utgång, om detta värde understiger förkrigspriset. Med förkrigspris förstås kostnaden för att anskaffa tillgångar av ifrågavarande slag vid krigsutbrottet eller, därest lagret vid sista förkrigsinkomstårets utgång räknas såsom förkrigslager, vid sistnämnda tidpunkt.

Har den skattskyldige ej vid sista förkrigsinkomstårets utgång haft lagertillgång, må vid uppskattningen av inkomsten för beskattningsåret vid nämnda års utgång befintlig lagertillgång ej nedskrivnas till lägre värde än som kan antagas hava motsvarat 140 procent av kostnaden för att anskaffa tillgången vid utgången av augusti 1939, skäligen reducerat med hänsyn till redan inträffad värdeminskning på grund av prisfall eller av annan orsak eller till befarad värdeminskning vid krigskonjunktorens upphörande eller dessförinnan. Sådana lagertillgångar, som avses i fjärde stycket i denna anvisningspunkt, må dock icke nedskrivnas till lägre värde än anskaffningskostnaden vid beskattningsårets utgång.

c) Om lagret vid beskattningsårets utgång, värderat till förkrigspris, understiger motsvarande värde å förkrigs-lagret, må avdrag vid inkomstupp-skattningen medgivas med 40 procent av skillnaden. Är anskaffningskostna-den å lagret i dess helhet vid beskattningsårets utgång lägre än 140 procent av förkrigspriset, skall vid tillämpning av vad nu sagts avdrag medgivas med ett däremot svarande lägre belopp.

d) Som lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse må endast räknas levererade tillgångar av omnämnt slag. Om lagret vid beskattningsårets utgång, värderat till förkrigspris, är mindre än förkrigs-lagret, må dock lika med levererad vara anses så stor del av kontraherad varumängd, som vid värdering till förkrigspris motsvarar lagerminskningen.

e) Vad ovan stadgats angående värdesättning å lagertillgångar skall icke äga tillämpning beträffande kostnader nedlagda å av annan beställt fartyg eller å byggnad, som uppföres på entreprenad. I fall varom nu är fråga må fartyget eller byggnaden vid inkomst uppskattningen icke upptagas till lägre värde än som motsvarar de kostnader för material och arbetslöner, vilka vid beskattningsårets utgång nedlagts å fartyget eller byggnaden, därest icke den skattskyldige visar, att betalning för ifrågavarande kostnader icke influerar till förtaxeringens avslutande eller grundad anledning finnes att antaga, att betalning icke kommer att inflyta. Bedriver skattskyldig verksamhet som till väsentlig del består i tillverkning på beställning av maskiner, transportmedel, krigsmateriel eller andra verkstadsprodukter, och har förskotts betalning erhållits i anledning av beställning, skall vad nu sagts om värdering av beställt fartyg och å entreprenad uppförd byggnad äga motsvarande tillämpning.

f) Avdrag för nedskrivning å kontraherade men vid beskattningsårets utgång icke levererade varor må, utom i fall som ovan under d) avses, medgivas allenast i den mån den skattskyldige visar, att inköpspriset för tillgångar av samma slag vid beskattningsårets utgång understiger det kontraherade priset, eller gör sannolikt att dylikt prisfall kommer att inträffa innan tillgångarna levereras eller av den skattskyldige i oförändrat eller förädlad skick försäljas.

Avdrag må, såvitt angår skattskyldig, som bedriver varvsrörelse, medgivas å före beskattningsårets utgång ingångna kontrakt avseende framtida leverans av fartyg, om och i den mån skattskyldig före taxeringens avslutande visar, att förlust uppkommit eller kan uppkomma därigenom att den skattskyldige icke erhållit eller kommer att erhålla betalning för kostnader för material och arbetslöner, som nedlagts å fartyget.

g) Vid tillämpning av vad ovan stadgats skall iakttagas att lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse samt kontrakt å sådana tillgångar vid inkomst uppskattning enligt denna förordning ej må värdesättas till lägre belopp än det bokförda värdet vid beskattningsårets utgång.

h) Har vid taxering till krigskonjunkturskatt åren 1940—1946 eller något av dessa år avdrag åtnjutits för minskning av dold förkrigsreserv i tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse, och har under beskattningsåret den avgångna dolda förkrigsreserven genom nybildning av motsvarande dold reserv helt eller delvis återvunnits, skall ett belopp svarande mot återvinningen tilläggas vid inkomst uppskattningen för detta år, dock att, därest återvinning skett av dold förkrigsreserv som minskats under det beskattningsår som låg till grund för 1940 års taxering till krigskonjunkturskatt, tillägg för återvinningen i denna del ej skall göras med mera än skillnaden mellan det belopp, för vilket avdrag för minskning av den dolda förkrigsreserven åtnjutits vid nämnda taxering, och återvinningen av samma reserv under de beskattningsår, som 1941—1946 års taxeringar avsågo.

Återvinningen under beskattningsåret av avgången dold förkrigsreserv utgöres av skillnaden mellan *å ena sidan* det belopp, varmed vid uppskattning för taxering till krigskonjunkturskatt lagret vid beskattningsårets utgång var nedskrivet, såvitt angår den del av lagret, som motsvarar förkrigs-lagret, under förkrigspriset och, såvitt angår lagerökningen, under 140 procent av förkrigspriset eller i fall som i tredje och fjärde styckena punkt 4 b) här ovan angivits under anskaffningskostnaden vid beskattningsårets utgång respektive vid taxeringens avslutande och *å andra sidan* det belopp, varmed lagret vid beskattningsårets ingång var nedskrivet under förkrigspriset, dock högst skillnaden mellan det belopp, varmed dold förkrigsreserv minskats under tidigare beskattningsår, och det belopp, som motsvarar återvinning av sådan reserv under de beskattningsår, som 1941—1946 års taxeringar avsågo. I fall som avses i punkt 4 e) här ovan skall emellertid vid beräkning av återvinning av dold förkrigsreserv hänsyn i stället tagas till det belopp, varmed de i sistnämnda punkt angivna tillgångarna vid beskattningsårets utgång voro nedskrivna under de verkliga kostnaderna.

Avdrag för minskning av dold förkrigsreserv vid taxering till krigskonjunkturskatt år 1940 skall anses hava åtnjutits högst med det belopp, som motsvarar den vid nämnda taxering uppskattade merinkomsten.

i) Har skattskyldig under beskattningsåret i rörelsen tillgodogjort sig produkter från eget jordbruk eller eget skogsbruk och därvid tillämpat pris-sättning efter andra principer än under jämförelseåret, skall vid inkomst-uppskattningen sådan jämkning vidtagas, som erfordras för åstadkomman-de av likformighet vid inkomstberäkningen.

j) För värdeminskning å maskiner, inventarier, byggnader eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk medgives i regel avdrag efter sam-ma grunder som tillämpats vid uppskattning enligt denna förordning av inkomsten för sista förkrigsinkomståret, eller, där beräkning efter sådan grund ej kan ske, med belopp motsvarande den med utgångspunkt från an-skaffningskostnaden beräknade verkliga värdeminskningen. Avdrag för vär-deminskning överstigande den normala av sådant slag, som avses i punkt 3 c) fjärde stycket anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen, medgives i den mån denna värdeminskning visas hava uppkommit under beskatt-ningsåret, dock före den 1 januari 1946, och motsvarande avdrag skett i räkenskaperna. I räkenskaperna gjort avdrag å före sistnämnda dag an-skaffad tillgång som nu sagts för överpris eller merkostnad av sådant slag, som angives i femte stycket nämnda anvisningspunkt, skall likaledes få åtnjutas, dock, där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, högst med så stort belopp att det vid ifrågavarande beskattning återstående oav-skrivna värdet å tillgången nedbringas till 140 procent av det pris den kan anses hava betingat vid utgången av augusti 1939.

Kan det med hög grad av sannolikhet förutses att tillgång för stadigva-rande bruk, som anskaffats före den 1 januari 1946, skall helt förlora sitt värde efter krigskonjunktirens upphörande, bör emellertid avdrag få ske för hela anskaffningskostnaden, om motsvarande avdrag skett i räkenska-

perna. Har fartyg nyanskaffats före den 1 april 1947 eller har tillgång för stadigvarande bruk, som den skattskyldige innehåft före krigsutbrottet, gått förlorad eller utrangerats och annan liknande tillgång anskaffats i dess ställe före den 1 januari 1946 eller, såvitt angår fartyg, före den 1 april 1947, må avdrag för överpris åtnjutas högst med så stort belopp att det vid ifrågavarande beskattning återstående oavskrivna värdet nedbringas till förkrigsvärdet å den anskaffade tillgången eller, om detta värde överstiger motsvarande värde för den förlorade eller utrangerade tillgången, till summan av förkrigsvärdet å denna tillgång och — i regel — 140 procent av det belopp varmed förkrigsvärdet å den anskaffade tillgången överstiger förkrigsvärdet å den förlorade eller utrangerade tillgången. Har skattskyldig, som jämlikt 19 § 2 mom. erhållit uppskov med taxeringen, före den 1 januari 1946 förlorat eller utrangerat fartyg, må avdrag för överpris som nyss sagts medgivas, om nytt fartyg som ersättning för det förlorade eller utrangerade inköpts senast tre månader före den dag taxeringen enligt den centrala krigskonjunkturskattenämndens beslut skall vara verkställd. I vissa fall kan Kungl. Maj:t med stöd av särskilt av riksdagen meddelat bemyndigande att medgiva eftergift beträffande krigskonjunkturskatt fastställa särskild grund för beräkning av avdrag för överpris eller merkostnad.

Nedskrivning av värdet å rättigheter till leverans av tillgångar för stadigvarande bruk enligt ej fullgjorda köpekontrakt medgives enligt följande regler. Har tillgång för stadigvarande bruk, som den skattskyldige innehåft före krigsutbrottet, gått förlorad eller utrangerats och kontrakt slutits före den 1 januari 1946 om inköp av annan liknande tillgång i dess ställe, må avdrag för överpris åtnjutas enligt motsvarande regler som i föregående stycke angivas beträffande redan levererade tillgångar. I annat fall än nyss är sagt må nedskrivning av värdet å rättighet till leverans av tillgång för stadigvarande bruk icke medgivas, dock att beträffande sådant köpekontrakt å fartyg, som slutits före den 1 april 1947, avdrag för överpris må åtnjutas högst med så stort belopp att det vid ifrågavarande beskattning återstående oavskrivna värdet nedbringas till 140 procent av förkrigsvärdet å det kontraherade fartyget.

Har skattskyldig försålt fartyg efter utgången av år 1945 men före den 1 april 1947, eller, i de fall skattskyldig erhållit uppskov med taxeringen enligt 19 § 2 mom., senast tre månader före den dag, då taxeringen enligt den centrala krigskonjunkturskattenämndens beslut senast skall vara verkställd, skall överprisavdrag, som i enlighet med vad ovan sagts må åtnjutas å anskaffat fartyg och å sådant köpekontrakt, som omförmäles i sista meningen av nästföregående stycke, minskas med den vid försäljningen erhållna vinsten.

k) Om tillgång för stadigvarande bruk undergått värdeminskning genom att nödiga reparationer måst eftersättas under den tid kriget varat, må avdrag vid inkomstsuppskattningen åtnjutas med det belopp, vartill värdeminskningen enligt den skattskyldiges utredning uppgått. Därvid iakttages att, om

den skattskyldige vid taxering till krigskonjunkturskatt åren 1940—1946 på grund av eftersatta reparationer eller annan omständighet erhållit högre värdeminskningsskatt än vad normalt skulle hava medgivits, avdraget för beskattningsåret skall i motsvarande mån minskas.

Därest icke den skattskyldige förebringat sådan utredning som i föregående stycke avses, må avdrag för värdeminskning på grund av eftersatta reparationer åtnjutas med högst ett belopp utgörande 140 procent av skillnaden mellan å ena sidan sex gånger medeltalet av reparationskostnaderna under förkrigsinkomståren, i den mån de ej tillagts vid jämförelseinkomstens beräkning, och å andra sidan summan av motsvarande kostnader under beskattningsåren 1941—1946, reducerade till förkrigspris. Vid beräkning av reparationskostnaderna för förkrigsinkomståren skall skälig jämkning av beloppen ske, därest reparationskostnaderna nämnda år varit onormalt höga eller onormalt låga.

l) Har avdrag erhållits för nedskrivning å fordringar eller aktier vid taxering till krigskonjunkturskatt åren 1940—1946 och hava nämnda tillgångar återfått sitt värde helt eller delvis efter det kriget upphört eller finnes grundad anledning till antagande att tillgångarna skola helt eller delvis återfå sitt värde, skall motsvarande belopp tilläggas vid inkomststoppsskattningen.

m) Beträffande rörelse, för vilken ej förts handelsböcker och beträffande vilken på den grund ovan givna bestämmelser om i räkenskaperna vidtagna åtgärder ej kunna tillämpas, må i motsvarande avseende hänsyn tagas till vad som i det särskilda fallet synes skäligt.

n) Avdrag för avsättning till konjunkturinvesteringsfond eller investeringsfond är ej medgivet, ej heller avdrag för omkostnad som uppenbarligen haft till syfte att nedbringa beskattningen för beskattningsåret. Har under beskattningsåret omkostnad gjorts för en mera omfattande representation eller dylikt än under förkrigsinkomståren, bör avdrag för omkostnaden såvitt angår den ökade representationen medgivas endast i den mån den betingats av rörelsens utvidgning eller andra särskilda förhållanden.

Har kooperativ förening, som under beskattningsåret av vinsten å sin kooperativa verksamhet lämnat pristillägg eller annan utdelning i förhållande till av föreningen gjorda köp, vid utdelningens beräkning tillämpat andra grunder än under närmast föregående år då sådan utdelning förekommit, må vid inkomststoppsskattningen enligt denna förordning avdrag medgivas allenast med belopp motsvarande det vartill utdelningen skulle uppgått, om de senast tillämpade grunderna kommit till användning eller, därest större förmån för föreningen därigenom skulle vinnas, med belopp motsvarande medeltalet av utdelningarna under beskattningsåren 1940—1945, dock lägst tre procent av summan av föreningens under beskattningsåret från delägarna gjorda inköp.

Avdrag för kostnad för pensionering av anställda eller annat likartat ändamål med belopp överstigande medeltalet av liknande avdrag för förkrigsinkomståren medgives allenast i den mån kostnadsökningen kan anses erforderlig för normal årsavsättning på grund av ökade verkliga förpliktelser eller dylikt förhållande. Har sådan förpliktelse ingåtts efter utgången av augusti

1939, iakttages, *dels* att avdrag ej medgives i den mån med kostnaden avses att åt någon bereda högre pension än dubbla det belopp som anges i 9 § tredje stycket lagen den 18 juni 1937 om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser, i förekommande fall förenad med s. k. kapitalunderstöd å högst 4 000 kronor, *dels* att avdrag för s. k. övergångskostnad ej medgives med mera än en tiondel av hela det belopp av sådan kostnad som härrör av den ökade förpliktelsen i den mån den ej avser högre pensioner än nyss sagts, *dels ock* att i regel avdrag ej medgives med högre belopp än i medeltal 4 000 kronor för envar av de befattningshavare som pensioneringen avser.

o) Rörelseidkare, som lämnat bidrag till institut vilket under statens medverkan bildats för bedrivande av tekniskt-vetenskaplig forskning inom den bransch som rörelseidkaren företräder, äger avdraga sådant bidrag till hälften i den mån bidraget är att anse såsom anläggningsbidrag och i sin helhet i den mån bidraget är att hänföra till driftsbidrag.

p) Huru vid fastställande av inkomsten för beskattningsåret förfaras skall med utdelning å svenska aktier och andelar i svenska ekonomiska föreningar samt med beräkning av ränta å eget kapital nedlagt i rörelsen framgår av punkterna 6 och 9 här nedan.

5. Vid uppskattning av bankaktiebolags inkomst skall avdrag ske med belopp motsvarande den vinst, som för iakttagande av bestämmelserna i 49 § lagen om bankrörelse rörande inlåningens förhållande till bolagets egna fonder användes för avsättning till dylika fonder.

6. I rörelseinkomsten för annan rörelseidkare än sådan som bedriver penningrörelse inräknas ej beträffande vare sig förkrigsinkomståren eller beskattningsåret behållen *utdelning* å svenska aktier eller å andelar i svenska ekonomiska föreningar.

7. Därest vid beräkning enligt denna förordning av merinkomst av apoteksrörelse framkommer vinst, för vilken apoteksinnehavaren, om vinsten redovisats i räkenskaperna för beskattningsåret, varit skyldig att enligt vad därom särskilt är stadgat erlægga allmän avgift, skall vid inkomstuppskattningen avdrag medgivas med det belopp, varmed avgiften enligt den skattskyldiges utredning skolat utgöras.

8. Vid beräkning av uppskattad merinkomst av *uppfinnarverksamhet* skall iakttagas, att den under beskattningsåret åtnjutna intäkten genom exploatering av viss uppfinning, vare sig den utgjort engångsersättning eller royalty eller dylikt, till en del kan vara att betrakta såsom gottgörelse för kostnader i samband med uppfinningen, däri inräknad ersättning för uppfinnarens eget förberedande arbete. I följd härav bör i fall, då det förberedande arbetet med uppfinningen påbörjats under tidigare år, inkomsten för beskattningsåret minskas med det belopp som kan anses motsvara gottgörelse för sådana kostnader, i den mån avdrag för desamma ej utnyttjats vid taxering till krigskonjunkturskatt tidigare år, och det mot kostnaderna svarande beloppet skäligt fördelas på den tid under vilken det förberedande arbetet pågått. I förekommande fall bör alltså hänsyn till nämnda kostnader tagas även vid fastställande av jämförelseinkomsten för förvärvskällan.

9. a) För vardera förkrigsinkomståret så ock för beskattningsåret skall vid taxeringen angivas beräknad *ränta å eget kapital i rörelsen* efter en räntefot av fem procent samt, därest det egna kapitalet under beskattningsåret ökats sedan förkrigsinkomståren, beträffande kapitalökningen efter en räntefot av sex procent. Ingår i kapitalökning, som uppkommit genom besparing av vinstmedel från tidigare år, kapital som ej under någon del av beskattningsåret använts i rörelsen utan varit insatt i riksbanken eller annan bank eller eljest utlånat eller tillfälligt disponerat utom rörelsen, må dock ej ränta å detta kapital beräknas till högre belopp än som faktiskt tillkommit den skattskyldige. Vad angår jämförelseåret skall räntan beräknas å det egna kapital, som anses då hava varit nedlagt i rörelsen, därvid räntan beräknas till medeltalet av räntorna för förkrigsinkomståren, såvitt ej annan grund än medeltalsberäkning tillämpats vid jämförelseinkomstens fastställande, i vilket fall räntan bör beräknas efter grund som finnes skälig.

b) Såsom eget kapital i rörelsen utom i fall som avses i 4 § 6 mom. anses det belopp, varmed tillgångarna överstiga skulderna enligt den värdesättning, som skett i räkenskaperna,

dock att beträffande kapital nedlagt i maskiner, inventarier, byggnader eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk hänsyn skall tagas till den särskilda värdesättning av tillgångarna, som ligger till grund för inkomstuppskattningen enligt denna förordning, såtillvida att i eget kapital inräknas, för andra förkrigsinkomståret hälften av skillnaden mellan de i räkenskaperna för första förkrigsinkomståret gjorda avskrivningarna och de vid inkomstuppskattningen för samma år medgivna avskrivningarna samt för beskattningsåret hälften av skillnaden mellan i räkenskaperna gjorda och vid inkomstuppskattningen medgivna avskrivningar för vart och ett av förkrigsinkomståren och de beskattningsår, för vilka taxering till krigskonjunkturskatt därefter ägt rum, eller, därest de vid inkomstuppskattningen för nämnda år medgivna avskrivningarna äro större än de i räkenskaperna verkställda, eget kapital minskas med hälften av det överskjutande beloppet,

samt att beträffande kapital nedlagt i fartyg, som använts i rörelsen under båda förkrigsinkomståren men försålt eller förlorats före beskattningsårets ingång, i eget kapital för vardera förkrigsinkomståret inräknas hälften av den dolda reserv i fartyget, som enligt räkenskapernas värdesättning fanns vid första förkrigsinkomstårets ingång.

Vid beräkning av eget kapital skall iakttagas, bland annat,

att i tillgångarna ingående värde å svenska aktier eller andelar i svenska ekonomiska föreningar icke skall medräknas för annan skattskyldig än sådan, som bedriver penningrörelse,

att avskrivnings-, förnyelse- eller annan liknande fond skall räknas såsom skuld, i den mån den motsvaras av bokfört värde å tillgång, till vilken den hänför sig,

att såsom skuld skall räknas investeringsfond för ersättande av förkrigs-lager,

att avsättning i räkenskaperna för framtida skattebetalning ej skall räknas såsom skuld,

att, därest sådan skuld till pensionsstiftelse enligt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser, å vilken icke utgår ränta till stiftelsen, i genomsnitt under beskattningsåret överstiger medeltalet av motsvarande skulder under förkrigsinkomståren, det överskjutande beloppet vid ifrågasvarande taxering ej skall räknas såsom skuld, samt

att i eget kapital ej inräknas årets vinst, medan å andra sidan årets förlust ej får avräknas.

Beträffande rörelseidkare, vilken i sina räkenskaper upptagit andra tillgångar och skulder än sådana hänförliga till rörelsen, iakttages, att bedömandet av vad som skall anses hava hört till rörelsen eller ej för förkrigsinkomståren och beskattningsåret bör ske efter såvitt möjligt likformiga grunder.

Vid beräkning av eget kapital i fall som avses i 4 § 6 mom. skall vad i denna punkt stadgas äga motsvarande tillämpning med iakttagande därjämte att fastighet, som vid tillämpning av ovan meddelade bestämmelser upptagits till belopp understigande det vid sista förkrigsinkomstårets utgång gällande taxeringsvärdet, må vid beräkningen upptagas till nämnda belopp. Vad nu stadgats äger ej avseende å sådan del av fastighets värde som vid taxeringen redovisats såsom särskilt maskinvärde.

10. Vid fastställande av *uppskattad merinkomst* av viss förvärvskälla i rörelse förfäres på följande sätt:

Från den del av inkomsten för beskattningsåret, som enligt bestämmelserna i punkt 16 här nedan belöper å tiden före den 1 januari 1946, avdrages jämförelseinkomsten. Omfattar den del av beskattningsåret, som infallit före den 1 januari 1946, längre eller kortare tid än tolv månader, ökas eller minskas jämförelseinkomsten med hänsyn därtill.

Det erhållna skillnadsbeloppet minskas i förekommande fall med sådant belopp, varmed enligt punkt 9 beräknad ränta för beskattningsåret överstiger räntan för jämförelseåret, eller ökas med sådant belopp, varmed räntan för beskattningsåret understiger räntan för jämförelseåret, därvid iakttages att, om jämförelseinkomsten beräknas för längre eller kortare tid än ett år, ränteskillnaden i motsvarande mån jämkas.

11. Vid beräkning av *uppskattad inkomstminskning* — däri i förekommande fall inräknas underskott — skola de bestämmelser, som gälla för beräkning av uppskattad merinkomst, äga motsvarande tillämpning. Uppskattad inkomstminskning framkommer alltså efter tillägg eller avdrag i förekommande fall av beräknad ränta å minskning eller ökning av eget kapital. Emellertid skall, där jämförelseinkomsten fastställs till högre belopp än det som motsvarar den högsta inkomsten under något av åren 1937—1939 eller däremot svarande räkenskapsår, beloppet av uppskattad inkomstminskning bestämmas med utgångspunkt från den högsta av dessa inkomster. I fall, då verksamheten för vart och ett av nämnda år utvisar underskott, skall beloppet av uppskattad inkomstminskning bestämmas med utgångspunkt från det minsta av de underskottsbelopp som något av åren utvisar. Om den skattskyldige ej haft förvärvskällan under båda förkrigsinkomståren, må

beloppet av uppskattad inkomstminskning bestämmas efter grund som finnes skälilig.

Vad ovan sagts angående jämförelseinkomstens beräkning skall jämväl gälla då fråga är om tillämpning av 11 § 5 mom.

12. a) Såsom *dold förkriksreserv* anses enligt 4 § 4 mom. första stycket det belopp, varmed tillgångens verkliga värde vid krigsutbrottet visas hava överstigit dess i beskattningshänseende enligt denna förordning gällande värde vid nämnda tidpunkt. Har ej enligt punkt 4 b) här ovan utredning företetts rörande lagret vid krigsutbrottet, må emellertid såsom *dold förkriksreserv* antagas det belopp, varmed lagrets verkliga värde vid sista förkriksinkomstårets utgång visas hava överstigit dess i beskattningshänseende enligt denna förordning då gällande värde.

Det verkliga värdet av lagertillgång bestämmes efter tillgångens förkrikspris, varmed, såsom framgår av punkt 4 b) här ovan, förstås kostnaden för att anskaffa tillgångar av ifrågavarande slag vid krigsutbrottet eller, därest lagret vid sista förkriksinkomstårets utgång räknas såsom förkrikslager, vid sistnämnda tidpunkt.

Med tillgångs i beskattningshänseende enligt denna förordning gällande värde förstås, där den dolda förkriksreserven fastställs med hänsyn till förhållandena vid krigsutbrottet, summan av det bokförda värdet vid sista förkriksinkomstårets utgång och den verkliga anskaffningskostnaden för den lagerökning, som skett från denna tidpunkt till krigsutbrottet, och, där den dolda förkriksreserven fastställs med hänsyn till förhållandena vid sista förkriksinkomstårets utgång, det bokförda värdet vid denna tidpunkt.

Minskning av *dold förkriksreserv* under beskattningsåret utgöres följaktligen, därest lagret vid nämnda års utgång icke överstiger förkrikslagret, av skillnaden mellan å ena sidan det belopp, vartill den dolda förkriksreserven vid beräkning enligt ovan angivna grunder uppgått, och å andra sidan det belopp, varmed lagret vid beskattningsårets utgång vid uppskattning enligt denna förordning var nedskrivet under förkrikspris, med avdrag av skillnaden mellan det belopp, varmed avdrag för *dold förkriksreserv* åtnjuts under tidigare beskattningsår, och det belopp som motsvarar återvinning av sådan reserv under de beskattningsår, som 1941—1946 års taxeringar avsågo.

Härvid skall dock iakttagas att i fall, som avses i punkt 4 e) här ovan, hänsyn i stället skall tagas till det belopp, varmed de i sistnämnda punkt angivna tillgångarna vid beskattningsårets utgång voro nedskrivna under de verkliga kostnaderna.

Skulle däremot lagret vid beskattningsårets utgång överstiga förkrikslagret, utgöres minskningen av *dold förkriksreserv* under nämnda år av skillnaden mellan å ena sidan det belopp, vartill den dolda förkriksreserven vid beräkning enligt ovan angivna grunder uppgått, och å andra sidan det belopp, varmed vid beskattningsårets utgång befintligt lager vid uppskattning enligt denna förordning var nedskrivet, såvitt angår den del av lagret som i förkriksvärde motsvarar förkrikslagret, under förkrikspriset och, såvitt angår

den del av lagret som motsvarar lagerökningen, under 140 procent av förkrigspriset, med avdrag av skillnaden mellan det belopp, varmed avdrag för dold förkrigsreserv åtnjutits under tidigare beskattningsår, och det belopp som motsvarar återvinning av sådan reserv under de beskattningsår, som 1941—1946 års taxeringar avsågo. Härvid skall dock iakttagas *dels* att i fall, som i tredje och fjärde styckena i punkt 4 b) här ovan avses, hänsyn i stället skall tagas till det belopp, varmed lagerökningen vid beskattningsårets utgång var nedskrivnen under anskaffningskostnaden vid beskattningsårets utgång respektive vid taxeringens avslutande, *dels ock* att i fall, som avses i punkt 4 e) här ovan, hänsyn i stället skall tagas till det belopp, varmed de i sistnämnda punkt angivna tillgångarna voro nedskrivna under de verkliga kostnaderna.

b) Vid beräkning av dold förkrigsreserv i maskiner, inventarier eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk skall med verkliga värdet å sådan tillgång vid utgången av augusti 1939 förstås dess försäljningsvärde vid nämnda tidpunkt.

13. Vad angår *bevisning enligt 4 § 4 mom. andra stycket* må såsom exempel på omständigheter, som den skattskyldige kan med bärande sannolikhetsskäl ådagalägga, anföras,

att inkomstökningen helt eller delvis i följd av vidtagna rationaliseringsåtgärder skulle hava uppkommit även om förhållanden som omförmälas i 1 § ej inträffat,

eller att till följd av sådana före utgången av augusti 1939 ingångna leveransavtal, som icke haft samband med eller sin grund i förhållanden som omförmälas i 1 §, inkomstökningen skulle hava uppkommit även om sådana förhållanden ej inträffat,

eller att inkomstökningen helt eller delvis framstår som ett naturligt led i en utveckling, vilken icke haft samband med eller sin grund i förhållanden som omförmälas i 1 §.

14. När Kungl. Maj:t jämlikt föreskriften i 4 § 5 mom. bestämt *särskild grund* för fastställande huru stor del av uppskattad merinkomst skall antagas hava berott på förhållanden som avses i 1 §, är skattskyldig likväl berättigad att med bärande sannolikhetsskäl ådagalägga, att merinkomsten ej till någon del eller endast till mindre del berott av sådana förhållanden. Förebringas å andra sidan vid taxeringen beträffande viss skattskyldig bärande sannolikhetsskäl för att merinkomsten till större del eller i sin helhet berott på förhållanden som i 1 § avses, skall den taxerade merinkomsten bestämmas med hänsyn därtill.

Uppskattad merinkomst, som hänför sig till livförsäkringsrörelse eller till yrkesmässigt bedriven vetenskaplig, litterär eller konstnärlig verksamhet, verksamhet som läkare, veterinär, tandläkare, konsulterande ingenjör eller arkitekt eller därmed jämförlig yrkesutövning, skall antagas ej hava berott på förhållanden som avses i 1 §, såvitt ej bärande sannolikhetsskäl förebringas för att merinkomsten berott på sådana förhållanden. Kungl. Maj:t äger jämväl för särskilt bestämt annat slag av till rörelse hänförlig verk-

samhet än nu sagts bestämma att den skall i avseende varom här är fråga likställas med sådan verksamhet.

15. Beträffande *handelsbolag, kommanditbolag, enkelt bolag eller rederi* sker uppskattning av inkomst med motsvarande tillämpning av de i 3 och 4 §§ meddelade bestämmelserna. För företaget såsom sådant bestämmes uppskattad merinkomst eller inkomstminskning samt fastställs i vad mån denna skall antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, varjämte utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs beräknas. Av sålunda fastställt belopp påföres envar av delägarna vad på honom belöper för att vid beräkning av den taxerade merinkomsten medräknas som om fråga vore om en delägarens egen förvärvskälla. Med hänsyn till bestämmelserna i 9 § om skattens beräkning skall envar delägare jämväl påföras på honom belöpande jämförelseinkomst. Motsvarande skall gälla beträffande delägare i s. k. gruvbolag.

Därjämte iakttages, att vid bestämmande av den taxerade merinkomsten beträffande delägare, för vilken den på honom belöpande jämförelseinkomsten ej uppgår till 3 000 kronor, skall, därest delägaren deltagit i företagets skötsel och därav haft sin huvudsakliga försörjning, beräknas ett extra avdrag svarande mot det belopp varmed den på delägaren belöpande jämförelseinkomsten understiger 3 000 kronor. I fall som nu sagts skall vid tillämpning av bestämmelserna i 9 § såsom jämförelseinkomst anses ett belopp av 3 000 kronor.

16. Den enligt denna förordning beräknade inkomsten för beskattningsåret skall fördelas på tiden före och efter årsskiftet 1945/46. Från fördelning skall dock undantagas intäkt, som uppkommit före den 1 januari 1946 vid avyttring av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, så ock belopp varmed dold förkriksreserv i dylika tillgångar kan hava minskat före nyssnämnda tidpunkt. Om inkomsten för beskattningsåret nedbringats genom att lagret nedskrivits till förkrikspris eller ökats genom att lagret uppskrivits över nämnda pris skall jämväl, därest lagret vid beskattningsårets utgång översteg förkrikslagret, från fördelningen undantagas det belopp, varmed lagerökningens värde, beräknat till 140 procent av förkriksvärdet eller — i fall som avses i tredje och fjärde styckena i punkt 4 b) här ovan — till anskaffningskostnaden vid beskattningsårets utgång respektive vid taxeringens avslutande, översteg lagerökningens värde räknat i förkrikspris. Vidare skall, i fall som i punkt 4 e) här ovan avses, från fördelningen undantagas det belopp, varmed kostnaden för material och arbetslöner, som nedlagts å tillgångar, som omförmälas i nämnda anvisningspunkt, vid beskattningsårets utgång översteg det värde av ifrågavarande tillgångar, som erhöles därest de vid nästföregående bokslutstillfälle i räkenskaperna tillämpade värderingsprinciperna kommit till användning. Från fördelning skall även undantagas den del av inkomsten för beskattningsåret, som framkommit på den grund att den skattskyldige enligt denna förordning icke medgivits avdrag för nedskrivning å kontraherade men icke levererade tillgångar för omsättning eller förbrukning i rörelse. Från fördelning skall vidare undan-

tagas belopp, som skall tilläggas vid inkomstuppskattningen enligt punkt 4 l) här ovan, samt belopp, som skola avdragas vid inkomstuppskattningen enligt punkt 4 c) och 4 k) här ovan. Om ytterligare undantag i visst fall stadgas i anvisningarna till 11 §. Vad som efter fördelningen belöper på tiden före årsskiftet skall, efter tillägg respektive avdrag av belopp som enligt vad nyss sagts skall undantagas från fördelningen, anses utgöra skattskyldigs inkomst under den del av beskattningsåret, som infallit före den 1 januari 1946.

Den i föregående stycke omförmälda fördelningen av inkomst på tid före och efter årsskiftet 1945/46 skall i regel ske i förhållande till omsättningens storlek under de båda ifrågavarande tidsperioderna. Samma fördelningsgrund, som användes vid fördelning av inkomsten under beskattningsåret skall tillämpas vid fördelning av det belopp, varmed dold förkrigsreserv i varulager kan hava minskat under samma år.

Har skattskyldig verkställt sådan vinstberäkning, som omförmäles i 1 § sista stycket förordningen den 14 december 1945 (nr 777) med särskilda bestämmelser angående inventering av varulager i samband med krigskonjunkturbeskattningens avveckling, skall den på tiden före årsskiftet belöpande inkomsten icke beräknas på grundval av omsättningens storlek utan med utgångspunkt från nyssnämnda vinstberäkning.

till 5 §.

1. Beträffande inkomst av annan fastighet kan det i regel antagas, att *taxerad merinkomst* bör upptagas allenast i fall där bruttointäkterna under beskattningsåret i jämförelse med förkrigsinkomståren ökats på grund av uthyrningsmöjligheter, som under normala förhållanden ej pläгат vara för handen men under beskattningsåret kunnat utnyttjas, och som kunna med sannolikhet antagas hava haft sitt upphov i det av krigskonjunkturen framkallade läget. Taxering företages därför i regel allenast därest nu angivna förutsättningar synas vara för handen. Tillika iakttages att medgivande av utjämningsavdrag med femton procent å jämförelseinkomsten påverkar den taxerade merinkomstens storlek.

2. Vid bestämmande av *uppskattad merinkomst* skall inkomst för förkrigsinkomståren beräknas allenast för fastigheter som den skattskyldige innehafvt även under beskattningsåret.

Den vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt verkställda beräkningen av inkomst av annan fastighet skall vid uppskattning av inkomst enligt denna förordning frångås i den mån följande särskilda föreskrifter därtill föranleda.

Har fastighet eller del därav, som pläгат vara uthyrd, under något av förkrigsinkomståren ej varit uthyrd men har den varit uthyrd under beskattningsåret, skall vid uppskattning av inkomsterna för förkrigsinkomståren tilläggas skäligt hyresbelopp. Avdrag för kostnad för reparation och underhåll av byggnader beräknas ej för förkrigsinkomståren samt ej heller för beskattningsåret i vidare mån än kostnaden förorsakats av eller eljest ägt direkt samband med de förhållanden som föranlett inkomstökningen eller med an-

ordning som nödvändiggjorts av krigskonjunkturen. Värdeminskningsavdrag beräknas ej för förkrigsinkomståren. För beskattningsåret medgives sådant avdrag endast i den mån värdeminskningen under detta år på grund av före den 1 januari 1946 verkställd ny-, till- eller ombyggnad eller annan omständighet kan antagas hava varit större än under förkrigsinkomståren. Det må emellertid framhållas, att uthyrning varom här är fråga ofta föranleder skadegörelse eller slitning, som ej skulle hava uppkommit, om ej uthyrningen ägt rum. Sådant förhållande må, där ej hänsyn till detsamma tagits genom avdrag för reparation eller dylikt under beskattningsåret, beaktas vid beräkning av avdrag för värdeminskning. Har å andra sidan under beskattningsåret kostnad nedlagts för reparation eller underhåll, som under föregående beskattningsår blivit eftersatt och på den grund beaktats vid beräkning av värdeminskningsavdrag för det året, må avdrag för kostnaden ej ånyo medgivas.

3. Såsom *jämförelseinkomst* skall i regel upptagas medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren. Har den skattskyldige ej under båda förkrigsinkomståren innehåft samma fastighet eller fastigheter som under beskattningsåret, må såsom jämförelseinkomst i stället för medeltalet av inkomsterna för dessa år antagas annat belopp, som finnes skäligt. Har den skattskyldige ej innehåft samma fastighet eller fastigheter som under beskattningsåret under hela det förra men under hela det senare förkrigsinkomståret, skall i regel inkomsten för det senare året vara jämförelseinkomst. Har den skattskyldige ej innehåft samma fastighet eller fastigheter som under beskattningsåret under något av förkrigsinkomståren i dess helhet, må beaktas resultat, som under förkrigsinkomståren eller något av dessa utvunnits av annan, vilken då innehåft fastigheten. Vid denna jämförelse bör dock iakttagas den skillnad, som må föreligga bland annat med hänsyn till det av de olika ägarna i fastigheten nedlagda egna kapitalet.

För fysisk person, som av annan fastighet haft sin huvudsakliga försörjning, må jämförelseinkomsten ej bestämmas till lägre belopp än 3 000 kronor.

Den vid taxering till krigskonjunkturskatt senast fastställda jämförelseinkomsten bör frångås endast om särskilda skäl därtill föranleda.

Omfattar den del av beskattningsåret, som infallit före den 1 januari 1946, längre eller kortare tid än tolv månader, ökas eller minskas jämförelseinkomsten med hänsyn därtill.

4. Ränta å minskning av *eget kapital* i fastigheten beräknas efter en räntefot av fem procent, ränta å ökning av sådant kapital efter en räntefot av sex procent. Ökning av eget kapital i fastigheten anses i regel hava ägt rum vid avbetalning av skuld, som hänfört sig till fastigheten, samt vid nedläggande av eget kapital i samband med ny-, till- eller ombyggnad eller därmed jämförlig förbättring eller vid en mera omfattande nyuppsättning av inventarier för stadigvarande bruk å fastigheten eller dylikt, men ej om avbetalning skett av annan skuld än nu sagts även om denna varit in-tecknad i fastigheten. Om jämförelseinkomsten beräknas för längre eller kortare tid än ett år, skall ränteskillnaden i motsvarande mån jämkas.

5. Den enligt denna förordning beräknade inkomsten skall fördelas på tiden före och efter årsskiftet 1945/46. Fördelningen skall i regel ske i förhållande till bruttointäkternas storlek under de båda ifrågavarande tidsperioderna.

till 6 §.

1. Såsom likartad med inkomst i form av tantiem m. m. anses exempelvis sådan inkomst av tjänst som utgår i form av lön eller annan förmån från rörelse, om och i den mån lönen eller förmånens belopp uppenbarligen påverkas av rörelsens resultat. I den mån ökning av sådan lön eller förmån får anses motiverad av ett större eller värdefullare arbete betraktas den följaktligen ej såsom likställd med inkomst av tantiem m. m.

2. I fråga om inkomst av tillfällig verksamhet såsom uppfinnare skall vad i punkt 8 av anvisningarna till 4 § stadgats beträffande yrkesmässig uppfinnarverksamhet äga motsvarande tillämpning.

3. Såsom jämförelseinkomst upptages i regel medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet som avses i 6 § sista stycket. Är det uppenbart att detta medeltal ej utgör ett godtagbart uttryck för den skattskyldiges normala årsinkomst av sådant slag vid tiden närmast före krigsutbrottet, skall dock jämförelseinkomsten fastställas till annat belopp som med hänsyn till omständigheterna kan anses skäligt. Har skattskyldig, vilken under beskattningsåret åtnjutit inkomst av tjänst, befordrats till eller eljest övergått till den ifrågavarande tjänsten efter krigsutbrottet, och skulle, om den skattskyldige redan dessförinnan innehaft den nya tjänsten, på grund därav för honom fastställts högre jämförelseinkomst än den för honom eljest gällande, skall jämförelseinkomsten skäligen jämkas med hänsyn härtill. Därest skattskyldig av inkomst som här avses haft sin huvudsakliga försörjning, må jämförelseinkomsten ej bestämmas till lägre belopp än 3 000 kronor.

Den vid taxering till krigskonjunkturskatt senast fastställda jämförelseinkomsten bör frångås endast om särskilda skäl därtill föranleda.

till 7 §.

1. Uppskattning av realisationsvinst vid avyttring av fast eller lös egendom sker enligt de regler som gälla för beräkning av sådan vinst enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, dock att i stället för priset vid förvärvet må avdragas egendomens uppskattade värde vid utgången av augusti 1939, om därigenom större förmån erhålles. Vid uppskattning av dylikt värde å fast egendom iakttages, att bevisning rörande dess storlek i regel ej kan åläggas den skattskyldige. Värdeökningen å egendomen efter nämnda tidpunkt bör följaktligen ej beräknas till högre belopp än som finnes med sannolikhet svara mot utvecklingen av den allmänna fastighetsmarknaden å orten. Från realisationsvinsten får avdragas realisationsförlust vid avyttring av fast eller lös egendom, därvid beaktas att, om värdet vid utgången av augusti 1939 lagts till grund för beräkningen av realisationsvinsten, värdet vid samma tidpunkt också skall läggas till grund för beräkning av reali-

sationsförlusten, försåvitt värdet å den egendom förlusten avser då var lägre än kostnaden för förvärvet.

Inkomst av realisationsvinst beräknas ej för förkrigsinkomståren. Om skattskyldig mera regelbundet gör försäljningar, exempelvis av aktier, utan att dock yrkesmässig sådan verksamhet anses föreligga, kan beskattning av hela den realisationsvinst, som belöper på tiden efter krigsutbrottet, stundom te sig oskäligen. Jämkning av den taxerade merinkomsten bör i sådant fall ske genom avdrag med skäligt belopp, därvid emellertid märkes, att till utgångspunkt för avdraget bör tagas realisationsvinsten i sin helhet och ej blott den del av denna vinst som hänför sig till värdeökning efter krigsutbrottet, samt att även storleken av försäljningsvinster under de olika åren, som ej äro skattepliktiga, bör beaktas.

2. Till realisationsvinst enligt 7 § skall icke hänföras sådan intäkt, som enligt 2 § 1 mom. sista stycket skall inräknas i inkomst av rörelse.

3. Har uppkommen realisationsvinst vid avyttring av tillgång för stadigvarande bruk under den del av beskattningsåret, som infallit före den 1 januari 1946, använts för inköp av tillgång liknande den avyttrade under sådana förhållanden att avyttringen och inköpet helt eller delvis skäligen böra betraktas som ett utbyte av en befintlig tillgång mot en annan, skall i motsvarande mån realisationsvinsten ej medräknas vid taxeringen till krigskonjunkturskatt. Har vid taxering till krigskonjunkturskatt ett föregående år tillämpning skett av motsvarande bestämmelse i då gällande författning, skall, därest den inköpta tillgången åter avyttrats under den del av beskattningsåret, som infallit före den 1 januari 1946, vid beskattning enligt 7 § så anses som om omedelbart avdrag för avskrivning å tillgången skett med det belopp som skatteeftergiften det föregående året avsett.

4. Har fastighet tagits i anspråk genom expropriation eller eljest avyttrats under sådana förhållanden att tvångsförsäljning till det allmänna måste anses vara för handen, och finnes det ej uppenbart, att avyttringen skulle ägt rum även om tvång icke förelegat, skall den genom överlåtelsen uppkomna realisationsvinsten icke anses hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §.

till 8 §.

1. Av 4 § 3 mom. framgår att, om en förvärvskälla inom rörelse utvisar inkomstökning och en annan inkomstminskning, inkomstminskningen skall i viss ordning avräknas från inkomstökningen.

Beräkning av inkomstminskning beträffande annan fastighet förutsättes ej enligt denna förordning kunna ifrågakomma i annat fall än som avses i punkt 3 här nedan.

Avdrag för realisationsförlust vid avyttring av fast eller lös egendom medges enligt 7 § från realisationsvinst å sådan egendom men antages enligt denna förordning ej kunna ske i andra fall.

2. I övrigt skall avdrag för inkomstminskning under beskattningsåret å krigskonjunkturskatt underkastad förvärvskälla medgivnas vid den beskattningsbara merinkomstens bestämmande enligt följande föreskrifter.

Avdrag för inkomstminskning å rörelse, som uppkommit under den del av beskattningsåret, som infallit före den 1 januari 1946, skall, i den mån utjämning av densamma ej skett enligt den i punkt 1 första stycket angivna bestämmelsen, medgivas från inkomstökning hänförlig till sådan inkomst, som avses i 2 § 1 mom. c), samt, till den del inkomstminskningen överstiger sådan inkomstökning och kan antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, från taxerad merinkomst å annan förvärvskälla.

Vad sålunda stadgats om inkomstminskning å rörelse skall i tillämpliga delar gälla jämväl i fråga om inkomstminskning hänförlig till sådan inkomst, som avses i 2 § 1 mom. c), under iakttagande att avdrag för sådan inkomstminskning i första hand skall ske från inkomstökning å rörelse.

Med inkomstökning å rörelse avses här ovan den uppskattade merinkomsten minskad med det å rörelsen belöpande utjämningsavdraget. Inkomstökning hänförlig till sådan inkomst, som avses i 2 § 1 mom. c), skall beräknas till skillnaden mellan inkomsten under beskattningsåret och motsvarande inkomst under ett antaget jämförelseår.

Med inkomstminskning å rörelse avses här ovan summan av den enligt punkt 11 av anvisningarna till 4 § beräknade uppskattade inkomstminskningen och ett belopp svarande mot det å rörelsen belöpande utjämningsavdraget. Beträffande inkomst som avses i 2 § 1 mom. c) skall inkomstminskning beräknas till skillnaden mellan inkomsten under det antagna jämförelseåret och inkomsten under beskattningsåret, dock under iakttagande att inkomstminskningen ej må beräknas till högre belopp än som erhålles vid motsvarande tillämpning av den för beräkning av taxerad merinkomst gällande regeln enligt 6 § sista stycket. Inkomstminskning som nu sagts skall antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, i den mån det ej framgår såsom sannolikt att inkomstminskningen ej berott på sådana förhållanden.

Med inkomst som avses i 2 § 1 mom. c) under ett antaget jämförelseår förstås, där ej särskilda förhållanden till annat föranleda, medeltalet av inkomster av motsvarande slag under förkrigsinkomståren.

Vid tillämpning av vad ovan föreskrivits skall iakttagas att, därest skattskyldig haft inkomstminskning å en krigskonjunkturskatt underkastad förvärvskälla och inkomstökning å en krigskonjunkturskatt icke underkastad förvärvskälla samt mellan dessa förvärvskällor finnes sådant samband att avräkning dem emellan framstår såsom särskilt naturlig, sådan avräkning i första hand bör ske, oaktat den skattskyldige även haft annan, krigskonjunkturskatt underkastad förvärvskälla, som utvisar inkomstökning. Vid bedömande i vad mån inkomstökning å krigskonjunkturskatt icke underkastad förvärvskälla skall anses föreligga bör jämförelse göras mellan den vid taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för beskattningsåret beräknade inkomsten av förvärvskällan och medeltalet av motsvarande inkomster under förkrigsinkomståren.

3. Beträffande avdrag för inkomstminskning under de beskattningsår, 1941—1946 samt, i förekommande fall, 1947 års taxeringar till krigskonjunkturskatt avsågo, iakttages att sådant avdrag skall medgivas från den

merinkomst, som återstår sedan det i 8 § 1 mom. omförmälda avdraget för inkomstminskning i förekommande fall gjorts. Vid bedömande av inkomstminskningens storlek och övriga med avdragsrätten sammanhängande frågor skola de vid nämnda taxeringar gällande föreskrifterna äga tillämpning. Därvid märkes, att fråga kan vara antingen om sådan inkomstminskning, som vid 1941—1946 samt, i förekommande fall, 1947 års taxeringar skulle avdragas innan taxerad merinkomst av visst slag fastställdes, eller om sådan inkomstminskning som fick avdragas enligt 10 § i förordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1941—1945, 8 § förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1946 eller 8 § denna förordning. Avdrag medges endast i den mån inkomstminskningen kan anses hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, under iakttagande tillika att avdrag för inkomstminskning å annan fastighet må medgivas allenast från taxerad merinkomst å samma förvärvskälla under beskattningsåret. Vid beräkning av inkomstminskning å viss förvärvskälla under de beskattningsår som 1942—1946 samt, i förekommande fall, 1947 års taxeringar avsågo må ej vid tillämpning av 8 § 2 mom. hänsyn tagas till å förvärvskällan belöpande utjämningsavdrag. Vid bestämmande huruvida avdrag skall anses hava utnyttjats vid tidigare års taxeringar skall bortses från det i 8 § omförmälda avdraget å 3 000 kronor.

Inkomstminskning å annan fastighet beräknas med motsvarande tillämpning av de för beräkning av uppskattad merinkomst å denna förvärvskälla gällande reglerna. Emellertid skall, där jämförelseinkomsten fastställs till högre belopp än det som motsvarar den högsta inkomsten under något av åren 1937 och 1938, inkomstminskningen bestämmas med utgångspunkt från den högsta av dessa inkomster. Inkomstminskning å annan fastighet skall anses hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 § i den mån den uppkommit genom att bruttointäkterna under det beskattningsår, varom är fråga, i jämförelse med förkrigsinkomståren minskats på grund av att utnyttjningsmöjligheter, som under normala förhållanden plägat vara för handen, under beskattningsåret ej kunnat utnyttjas på grund av det av krigskonjunkturen framkallade läget.

Avdrag som avses i denna punkt, med undantag för avdrag för inkomstminskning å annan fastighet, tillgodonjutes i första hand från taxerad merinkomst av förvärvskälla, å vilken inkomstminskningen uppstått. Återstående avdrag göres från taxerad merinkomst av rörelse och, i den mån avdraget ej såmedelst kan fullt utnyttjas, från summan av övriga taxerade merinkomster.

till 11 §.

Restitution av skatt, som påförts provisoriskt för kostnadsutjämning, medges i första hand därest fondmedlen disponerats för sådana omkostnader, som belöpa på den del av beskattningsåret, som infallit före den 1 januari 1946, och som skulle hava varit avdragsgilla, om i stället andra medel använts för omkostnaderna. Dock må i fall, där kostnadsutjämningsfond ej

tagits i anspråk för täckande av omkostnader som nu avses, restitution likväl medgivas, därest ett belopp, svarande mot de omkostnader för vilka fonden enligt sitt ändamål kunnat disponeras, tillägges vid inkomststoppsskattningen enligt denna förordning. Sådant tillägg skall undantagas från fördelning, som omförmäles i punkt 16 av anvisningarna till 4 §. Vad sålunda stadgats skall i tillämpliga delar gälla jämväl beträffande restitution i fall, där kostnadsutjämningsfond ej avsatts men provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt det oaktat skett på grund av bestämmelserna i 20 § andra stycket förordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1942—1945.

---

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 feb-
ruari 1947.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler fråga om *särskilda bestämmelser angående avveckling av krigskonjunkturbeskattningsför* för vissa skattskyldiga och anför därvid följande.

Inledningsvis torde få erinras om att krigskonjunkturskatt utgått för åren 1940—1946. Den senaste förordningen i ämnet utfärdades den 21 juni 1946 (nr 361). Denna förordning gällde dels merinkomster under år 1945 dels ock merinkomster under tidigare beskattningsår, vilkas beskattning kunnat uppskjutas på grund av under dessa år gällande värderingsregler beträffande lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse samt beträffande kontrakt å dylika tillgångar. Genom förordningen avsågs sålunda en avveckling av krigskonjunkturskatten skola ske vid 1946 års taxering i samband med ett avräkningsförfarande per den 31 december 1945. Av taxeringstekniska skäl kunde emellertid avräkningsförfarandet vid 1946 års taxering till krigskonjunkturskatt icke omfatta andra skattskyldiga än dem, vilkas räkenskapsår utgår den 31 december eller senare dock före den 1 mars. I proposition den 8 mars 1946 (nr 210) med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1946 framhöll jag sålunda, att särskilda bestämmelser bleve erforderliga beträffande skattskyldiga, vilkas räkenskapsår utginge efter den 28 februari men före den 31 december. Dessa skattskyldiga skulle år 1946 taxeras för det beskattningsår, som utlöpt närmast före den 31 december 1945, och avräkningsförfarandet för ifrågavarande skattskyldiga borde därefter äga rum i samband med en ny taxering till krigskonjunkturskatt år 1947 avseende merinkomster under senare delen av år 1945. Vid sistnämnda taxering borde jämväl sådana tantieminkomster taxeras, som hänförde sig till år 1945 men som uppburits eller blivit tillgängliga för lyftning först efter den 31 december 1945.

Jag torde i detta sammanhang jämväl få erinra om att i årets statsverksproposition förutsatts, att krigskonjunkturskatt skulle komma att utgöras för år 1947 av de kategorier skattskyldiga som nyss nämnts. I 1947 års statsverksproposition har inkomstiteln krigskonjunkturskatt beräknats till ett belopp av 10 miljoner kronor.

I enlighet med mitt förut återgivna uttalande torde förslag nu böra framläggas för riksdagen om krigskonjunkturskattens avveckling för de skattskyldiga, för vilka avräkning icke kunnat ske vid 1946 års taxering. Förslag till förordning i ämnet har utarbetats inom finansdepartementet. Den nya förordningen synes i allt väsentligt kunna ansluta sig till 1946 års motsvarande förordning. Emellertid torde förordningen böra utformas så att taxering enligt densamma skall kunna åsättas antingen av 1947 eller 1948 års prövningsnämnder. I annat fall skulle nämligen vissa skattskyldiga genom att utsträcka räkenskapsåret kunna bereda sig möjlighet att undandraga sig påföring av krigskonjunkturskatt i samband med avräkningsförfarandet.

I det följande kommer jag att paragrafvis behandla de föreslagna ändringarna i bestämmelserna i den mån fråga icke är allenast om sådana ändringar, som betingas av att författningen avser taxering under ett nytt taxeringsår.

1 §.

Den ändrade formuleringen av denna paragraf har föranletts av att inkomstökning å tantiem m. m. avses skola vara underkastad skatteplikt — även om inkomstökningen för den skattskyldige uppkommit efter utgången av år 1945 — under förutsättning att inkomstökningen hänför sig *antingen* till sådant resultat av rörelse, som belöper på tiden den 1 september 1939—den 31 december 1945, eller till omsättningen i eller omfattningen av under nämnda tidsperiod bedriven rörelse *eller* till sådant resultat av jordbruk eller skogsbruk, som belöper på tiden den 1 januari 1940—den 31 december 1945.

2 och 3 §§.

Den i 2 § 1 mom. föreslagna ändringen betingas av samma skäl som den ändrade formuleringen av 1 §.

Genom de i 2 § 2 mom. och 3 § föreslagna ändringarna har avsetts att utsträcka skattskyldigheten till att omfatta jämväl fysiska och juridiska personer, vilka enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt först vid 1948 års taxering äro skattskyldiga för den inkomst, vartill i 2 § 1 mom. angiven inkomstökning hänför sig. Enligt bokföringslagen kan vid omläggning av räkenskapsår detsamma utsträckas till att omfatta upp till 18 månader. Skattskyldig, vilkens räkenskapsår utgått under tiden den 1 september—den 30 december 1945, kan sålunda utsträcka därpå följande räkenskapsår, så att detsamma kommer att utlöpa efter den 28 februari 1947 i vilket fall taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skall äga rum först år 1948. Därest skattskyldighet enligt den nu föreslagna förordningen endast anknöte till inkomstökning, hänförlig till inkomst för vilken skattskyldighet föreläge vid 1947 års taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, skulle sålunda ifrågavarande skattskyldiga genom en enkel bokföringsåtgärd kunna undandraga sig påföring av krigskonjunkturskatt i samband med avräkningsförfarandet.

De föreslagna ändringarna torde vara erforderliga jämväl med avseende å inkomst i form av tantiem, provision, gratifikation eller likartad inkomst av tjänst, vars storlek varit beroende av resultat av rörelse som uppkommit före den 1 januari 1946. Dylig inkomst torde nämligen i vissa fall icke bliva tillgänglig för lyftning förrän under år 1947 och skulle sålunda, därest ifrågavarande ändringar icke genomfördes, undgå beskattning.

Anmärkas må att det kan ifrågakomma att påföra en skattskyldig taxering till krigskonjunkturskatt för merinkomst av tantiem, provision, gratifikation och likartad inkomst av tjänst såväl år 1947 som år 1948. Om sådan inkomst utgått från rörelse, där räkenskapsåret icke sammanfaller med kalenderår, kan den skattskyldige nämligen komma att uppbära till år 1945 hänförlig intäkt av ifrågavarande slag såväl år 1946 som år 1947.

4 § jämte anvisningar.

Den i 2 mom. vidtagna ändringen har föranletts av att beskattningsåret, såvitt gäller inkomst av rörelse, vid taxering till krigskonjunkturskatt år 1947 utgår efter den tidpunkt, till vilken avräkningsförfarandet anknytes. Den tidsperiod, för vilken uppskattning av inkomst vid taxering till krigskonjunkturskatt skall ske, kommer i regel att omfatta endast en del av år 1945 men kan — om räkenskapsåret omlagts — omfatta hela år 1945 och t. o. m. en del av år 1944.

I 6 mom. har gjorts ett förtydligande i syfte att utmärka, att utjämningsavdraget skall fastställas i förhållande till den jämförelseinkomst, som tillgodoräknats den skattskyldige vid beräkningen av den uppskattade merinkomsten.

Beträffande den i 6 mom. i övrigt företagna ändringen hänvisas till vad här nedan anföres under 11 §.

Omformuleringen av författningstexten i 7 mom. har föranletts av att bestämmelser, motsvarande de under krigsåren gällande förordningarna med särskilda bestämmelser beträffande taxering för inkomst av ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg eller köpeskilling vid avyttring av fartyg, icke meddelats med avseende å 1947 och 1948 års taxeringar.

I *anvisningspunkt 1* till 4 § har införts en uttrycklig bestämmelse att intäkt vid avyttring av för stadigvarande bruk i rörelse avsedda maskiner och andra inventarier, som icke äro att hänföra till byggnad, skall upptagas som intäkt av rörelse vid inkomstuppskattningen endast om och i den mån intäkten uppkommit under beskattningsåret, dock före den 1 januari 1946.

I *anvisningspunkt 4 j* till 4 § verkställda ändringar betingas av att avdrag för överpris föreslagits endast skola medgivas för tillgångar avsedda för stadigvarande bruk, vilka anskaffats eller kontraherats före den 1 januari 1946. Den tidpunkt före vilken fartyg måste hava förlorats, utrangerats eller försålts för att förlusten, utrangeringen eller försäljningen skall medföra effekt i beskattningshänseende har i överensstämmelse därmed ändrats till den 1 januari 1946. En redaktionell ändring i förtydligande syfte

har slutligen gjorts i andra stycket såtillvida att ordet »nyanskaffade» utbyts mot ordet »anskaffade».

Vid schablonberäkning av avdrag för eftersatta reparationer jämlikt *anvisningspunkt 4 k* till 4 § skall enligt förslaget, liksom vid 1946 års taxering till krigskonjunkturskatt, avdraget beräknas i relation till sex gånger medeltalet av motsvarande kostnader under förkrigsinkomståren. Jämförelse skall göras med reparationskostnaderna under krigsåren och skola därvid enligt förslaget medräknas kostnaderna under beskattningsåren 1941—1946.

Anmärkas må att enligt 1946 års förordning skulle vid ifrågakvarande beräkning medräknas reparationskostnaderna under beskattningsåren 1940—1945. I anslutning härtill kunde det tänkas att utforma den nya förordningen så att hänsyn skulle tagas till reparationskostnaderna under beskattningsåren 1940—1946, varvid avdraget komme att framräknas med utgångspunkt från sju gånger medeltalet av reparationskostnaderna under förkrigsinkomståren. Den först angivna regeln synes emellertid vara att föredraga ur rättvisesynpunkt, då denna regel medför en mera likartad behandling av skattskyldiga, som taxeras enligt den nya förordningen, och övriga skattskyldiga.

I *anvisningspunkt 10* till 4 § föreslagna ändringar ha föranletts av att beskattningsåret för samtliga skattskyldiga rörelseidkare, som skola taxeras till krigskonjunkturskatt enligt 1947 års förordning, utgår efter den tidpunkt, till vilken avräkningsförfarandet anknötes.

I *anvisningspunkt 16* till 4 § ha vissa förtydliganden av författningstexten föreslagits i syfte att noggrannare ange vilka tillägg och avdrag som skola undantagas från fördelning vid inkomstuppskattningen, i de fall särskilt bokslut icke upprättats per den 31 december 1945. Tillägg och avdrag, som icke särskilt undantagas i *anvisningspunkten*, skola, om icke bokslut som nyss nämnts upprättats, i regel proportionellt fördelas på tiden före och efter den 1 januari 1946. Detta gäller sålunda även avdrag för vid nästföregående års taxering till krigskonjunkturskatt icke medgiven nedskrivning av varulager samt vid inkomstuppskattningen för det beskattningsår, som denna taxering avsåg, åtnjutet avdrag för i räkenskaperna ej gjord nedskrivning av lagertillgångar (*anvisningspunkt 4 a*).

Intäkt, som uppkommit vid avyttring av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, skall vid inkomstuppskattningen för beskattningsåret upptagas i sin helhet, om avyttringen skett före den 1 januari 1946. Avdrag för minskning av eventuellt förefintlig dold förkrigsreserv i dylika tillgångar skall jämväl medgivas med hela beloppet. Om avyttringen skett efter den 31 december 1945 skall intäkten respektive reservminskningen överhuvud icke medräknas. Belopp motsvarande vid tidigare taxeringar erhållna avdrag för nedskrivning å fordringar och aktier, som jämlikt *anvisningspunkt 4 l* skall tilläggas vid inkomstuppskattningen, synes icke böra fördelas, då den merinkomst, som vid tidigare års taxeringar till krigskonjunkturskatt minskats genom nedskrivningen, i sin helhet belöper på tiden före den 1 januari 1946. Avdrag för lagerminskning enligt *anvisningspunkt 4 c*)

synes jämväl böra undantagas från fördelning med hänsyn till att lagerminskningen icke är att hänföra endast till beskattningsåret, utan ofta torde ha uppstått redan före dess ingång. Vad nu sagts torde även böra gälla avdrag för eftersatta reparationer med hänsyn till att det eftersatta reparationsbehovet uppkommit under hela krigskonjunkturperioden.

5 § jämte anvisningar.

De föreslagna ändringarna betingas av att merinkomst av annan fastighet skall beskattas endast om och i den mån densamma uppkommit före den 1 januari 1946.

6 §.

Inkomst i form av tantiem, provision, gratifikation och likartad inkomst av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet, som utgått från rörelse, jordbruk eller skogsbruk bör, som förut framhållits, taxeras till krigskonjunkturskatt — om förutsättning härför i övrigt föreligger — även om inkomsten uppburits eller blivit tillgänglig för lyftning efter utgången av år 1945. Intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet, vars storlek varit beroende av resultatet av tillfällig affär, samt intäkt av tillfällig verksamhet som uppfinnare eller av tillfälligt uppdrag eller annan jämförlig tillfällig förvärvsverksamhet bör däremot icke taxeras till krigskonjunkturskatt i annat fall än då intäkten för den skattskyldige uppkommit före den 1 januari 1946. Taxering till krigskonjunkturskatt i dessa senare fall kan sålunda — då ifrågavarande slag av inkomster eljest skola deklarerats till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för det kalenderår under vilket de uppburits — icke ifrågakomma år 1947 eller år 1948 i andra fall än då skattskyldig jämväl har inkomst av annat slag, som deklarerats för räkenskapsår som icke överensstämmer med kalenderår.

7 § jämte anvisningar.

Beträffande de vidtagna ändringarna hänvisas till vad som anförts i fråga om inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet under nästföregående paragraf.

8 § jämte anvisningar.

I 2 mom. samt anvisningspunkt 3 till 8 § gjorda ändringar föranledas av att skattskyldig, som uppburit inkomst, som avses i 2 § 1 mom c), kan komma att taxeras till krigskonjunkturskatt såväl år 1946 enligt bestämmelserna i 1946 års förordning om krigskonjunkturskatt som år 1947 och år 1948 enligt nu föreslagna bestämmelser. Avdrag för inkomstminskning, som uppkommit under beskattningsåren 1945 och 1946, bör i sådana fall kunna medgivnas vid bestämmande av den beskattningsbara merinkomsten år 1948.

Den vidtagna ändringen i anvisningspunkt 2 till 8 § betingas av att avdrag för inkomstminskning å rörelse avses icke skola medgivnas från inkomstökning å annan förvärvskälla, i vidare mån än inkomstminskningen uppkommit före den 1 januari 1946.

9 §.

Jämlikt den nya uppbördsförordningen kommer statlig inkomst- och förmögenhetsskatt och särskild skatt å förmögenhet, som skulle hava utgått på grund av 1947 års taxering, i regel att efterskänkas. Enligt de principer, som godkändes beträffande 1946 års förordning om krigskonjunkturskatt, bör vid sådant förhållande krigskonjunkturskattens grundbelopp icke reduceras utan bör detta i sin helhet utgå som krigskonjunkturskatt. Jämlikt punkt 6 av övergångsbestämmelserna till uppbördsförordningen skall skatt till staten icke heller påföras för inkomst som avses i punkterna 3) och 4) av nämnda övergångsbestämmelser — d. v. s. inkomst för vilken skattebefrielse i princip icke äger rum — i den mån inkomsten motsvarar krigskonjunkturskattens grundbelopp. I de fall skattskyldig enligt 19 § 2 mom. åtnjuter uppskov med taxeringen till krigskonjunkturskatt till tidpunkt efter den, då inkomst- och förmögenhetsskatt och annan skatt till staten påförts jämlikt nyssnämnda övergångsbestämmelser, synes däremot reduktion av krigskonjunkturskattens grundbelopp böra äga rum. Motsvarande bör gälla i de fall krigskonjunkturskatt påföres i samband med 1948 års taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt. I sistnämnda fall efterskänkas nämligen icke ordinarie skatter till staten, som påförts för inkomst som taxerats till krigskonjunkturskatt; enligt de principer, som tillämpats alltsedan krigskonjunkturskatten infördes, bör därför det belopp, som erlagges som krigskonjunkturskatt, icke drabbas av andra skatter till staten.

11 § jämte anvisningar.

Restitution av krigskonjunkturskatt i de i 11 § 1 mom. angivna fallen bör ske endast om den omständighet, varå restitutionsanspråket grundas, inträffat senast vid den tidpunkt till vilken avräkningsförfarandet anknytes. På samma sätt bör vid restitution enligt 5 mom. i anledning av inkomstminskning under beskattningsåret endast medräknas så stor del av inkomstminskningen, som belöper på tiden före den 1 januari 1946. Vid restitution av för kostnadsutjämning provisoriskt påförd krigskonjunkturskatt i anledning av att vid inkomststoppsskattningen tillagts ett belopp svarande mot de omkostnader, för vilka fonden enligt sitt ändamål kunnat disponeras, bör i analogi härmed hela tillägget hänföras till tiden före den 1 januari 1946.

13 §.

Omformulering av författningstexten har skett i anledning av att bestämmelserna i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt angående s. k. dödsbobefrielse ändrats fr. o. m. den 1 januari 1947. Särskilda övergångsbestämmelser torde erfordras med avseende å det fall, att den skattskyldige avlidit före nyssnämnda dag.

16 §.

De verkställda ändringarna betingas av att taxering till krigskonjunkturskatt för år 1947 avses i vissa fall skola kunna påföras även av 1948 års prövningsnämnder. Då räkenskapsår omfattande tid före den 1 januari 1946

icke kan utsträckas längre än till juni 1947, synes skäl icke föreligga att fastställa annan tid för deklarations avlämnande för skattskyldiga med dylikt räkenskapsår än för övriga skattskyldiga, ehuru taxering i dessa fall icke skall åsättas förrän ungefär ett år förflutit efter deklarationens avlämnande.

19 §.

I 19 § 2 mom. första stycket i 1946 års förordning funnos intagna bestämmelser angående rätt för skattskyldig att i vissa fall åtnjuta uppskov med taxeringen till krigskonjunkturskatt till efter den 31 mars 1947. Denna rätt gällde dels skattskyldiga, vilka ämnade anskaffa fartyg före denna tidpunkt och i anledning därav kunde erhålla överprisavdrag, dels ock skattskyldiga vilkas taxering kunde påverkas av att värdet å vid beskattningsårets utgång ineliggande lager senare nedgått genom prisfall. Då någon ändring av den tidpunkt, före vilken fartyg skall ha anskaffats för att medföra rätt till överprisavdrag vid taxeringen till krigskonjunkturskatt, icke nu föreslagits samt prövningsnämnderna icke skola åsätta taxering till krigskonjunkturskatt för år 1947 förrän efter nämnda tidpunkt, torde skäl icke föreligga att bibehålla rätten till uppskov med taxeringen i dessa fall. Beträffande övriga skattskyldiga synes den tidsperiod, som kommer att förflyta mellan beskattningsårets utgång och taxeringstillfället, regelmässigt bliva så lång att under densamma torde kunna konstateras, huruvida vid beskattningsårets utgång ineliggande lager sjunkit i pris. Med hänsyn till ovannämnda förhållanden har den ifrågavarande uppskovsrätten icke heller i dessa fall ansetts böra bibehållas.

Beträffande övriga i denna paragraf föreslagna ändringar hänvisas till vad som anförts under 2 och 16 §§.

26 §.

Den föreslagna ändringen betingas av att taxering till krigskonjunkturskatt för år 1947 i vissa fall avses skola kunna påföras även av 1948 års prövningsnämnder.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att det inom finansdepartementet upprättade förslaget till *förordning om krigskonjunkturskatt för år 1947* måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Rolf Arfwedson.